

Лекція 1. Вступ в аналіз даних та R

Данило Тавров

08.02.2023

1 **Силабус**

2 Вступ в аналіз даних

3 Основи програмування в R

4 Робота з tidyverse

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Department of Statistics, Berkeley, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр статистики
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:
 - d.tavrov@kpi.ua
 - Slack: відповім в робочий час

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:
 - d.tavrov@kpi.ua
 - Slack: відповідаю в робочий час
 - Офісні години — за домовленістю

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:
 - d.tavrov@kpi.ua
 - Slack: відповідаю в робочий час
 - Офісні години — за домовленістю

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:
 - d.tavrov@kpi.ua
 - Slack: відповідаю в робочий час
 - Офісні години — за домовленістю

- Тавров Данило Юрійович
- Освіта:
 - 2011: кафедра ПМА, бакалавр
 - 2013: кафедра ПМА, магістр
 - 2016: кафедра ПМА, канд. техн. наук
 - 2019: Київська школа економіки, магістр
 - 2022: University of California, Berkeley, магістр економіки
- Увесь час з 2013 р. з перервою на Берклі — на кафедрі ПМА
- Контакти:
 - d.tavrov@kpi.ua
 - Slack: відповідаю в робочий час
 - Офісні години — за домовленістю

Де шукати матеріали до курсу

- Усі матеріали для курсу зібрано на [Google-диску](#)
- Там будуть усі лекції та додаткові матеріали
- Усі заняття проходять у Zoom:

Де шукати матеріали до курсу

- Усі матеріали для курсу зібрано на [Google-диску](#)
- Там будуть усі лекції та додаткові матеріали
- Усі заняття проходять у Zoom:
 - Лекції — за цим посиланням
 - Презентація лабораторних робіт — за цим посиланням

Де шукати матеріали до курсу

- Усі матеріали для курсу зібрано на [Google-диску](#)
- Там будуть усі лекції та додаткові матеріали
- Усі заняття проходять у Zoom:
 - Лекції — [за цим посиланням](#)
 - Презентація лабораторних робіт — [за цим посиланням](#)

Де шукати матеріали до курсу

- Усі матеріали для курсу зібрано на [Google-диску](#)
- Там будуть усі лекції та додаткові матеріали
- Усі заняття проходять у Zoom:
 - Лекції — [за цим посиланням](#)
 - Презентація лабораторних робіт — [за цим посиланням](#)

Де шукати матеріали до курсу

- Усі матеріали для курсу зібрано на [Google-диску](#)
- Там будуть усі лекції та додаткові матеріали
- Усі заняття проходять у Zoom:
 - Лекції — [за цим посиланням](#)
 - Презентація лабораторних робіт — [за цим посиланням](#)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Бейєсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Бейсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Беєсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Беєсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Беєсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Беєсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

- Вступ в аналіз даних, основи R
- Розвідковий аналіз даних (Exploratory data analysis, EDA)
- Основи статистичного виведення (statistical inference) за допомогою R (статистичні оцінки, тестування гіпотез, бутстреп (bootstrap))
- Регресійний аналіз
- Непараметричні методи (у т.ч. аналіз головних компонент (principle component analysis, PCA), вейвлет-аналіз)
- Беєсівське виведення (Bayesian inference)
- Основи причиново-наслідкового виведення (causal inference)

Рейтингова система оцінювання

Вид роботи	Тематика	Дедлайн	Бали
Лабораторна робота 0	Вибір набору даних	16.02.2023	
Лабораторна робота 1	EDA	02.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 2	Статистичне виведення, бутстреп	23.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 3	Регресійний аналіз	06.04.2023	10 балів
Модульна контрольна робота		12.04.2022	40 балів
Лабораторна робота 4	Непараметричне виведення, PCA	04.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 5	Беєсівське виведення	25.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 6	Причиново-наслідкове виведення	06.06.2023	10 балів

- Разом можна набрати 100 балів
- Якщо оцінка не подобається — можна написати залік (1 теоретичне питання і 3 задачі)
- Умова допуску до заліку — здано (і зараховано!) всі ЛР та написано МКР
- Умова атестації — половина можливих балів

Рейтингова система оцінювання

Вид роботи	Тематика	Дедлайн	Бали
Лабораторна робота 0	Вибір набору даних	16.02.2023	
Лабораторна робота 1	EDA	02.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 2	Статистичне виведення, бутстреп	23.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 3	Регресійний аналіз	06.04.2023	10 балів
Модульна контрольна робота		12.04.2022	40 балів
Лабораторна робота 4	Непараметричне виведення, PCA	04.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 5	Беєсівське виведення	25.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 6	Причиново-наслідкове виведення	06.06.2023	10 балів

- Разом можна набрати 100 балів
- Якщо оцінка не подобається — можна написати залік (1 теоретичне питання і 3 задачі)
- Умова допуску до заліку — здано (і зараховано!) всі ЛР та написано МКР
- Умова атестації — половина можливих балів

Рейтингова система оцінювання

Вид роботи	Тематика	Дедлайн	Бали
Лабораторна робота 0	Вибір набору даних	16.02.2023	
Лабораторна робота 1	EDA	02.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 2	Статистичне виведення, бутстреп	23.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 3	Регресійний аналіз	06.04.2023	10 балів
Модульна контрольна робота		12.04.2022	40 балів
Лабораторна робота 4	Непараметричне виведення, PCA	04.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 5	Беєсівське виведення	25.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 6	Причиново-наслідкове виведення	06.06.2023	10 балів

- Разом можна набрати 100 балів
- Якщо оцінка не подобається — можна написати залік (1 теоретичне питання і 3 задачі)
- Умова **допуску до заліку** — здано (і зараховано!) всі ЛР та написано МКР
- Умова **атестації** — половина можливих балів

Рейтингова система оцінювання

Вид роботи	Тематика	Дедлайн	Бали
Лабораторна робота 0	Вибір набору даних	16.02.2023	
Лабораторна робота 1	EDA	02.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 2	Статистичне виведення, бутстреп	23.03.2023	10 балів
Лабораторна робота 3	Регресійний аналіз	06.04.2023	10 балів
Модульна контрольна робота		12.04.2022	40 балів
Лабораторна робота 4	Непараметричне виведення, PCA	04.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 5	Беєсівське виведення	25.05.2023	10 балів
Лабораторна робота 6	Причиново-наслідкове виведення	06.06.2023	10 балів

- Разом можна набрати 100 балів
- Якщо оцінка не подобається — можна написати залік (1 теоретичне питання і 3 задачі)
- Умова **допуску до заліку** — здано (і зараховано!) всі ЛР та написано МКР
- Умова **атестації** — половина можливих балів

- **Обов'язковим є відвідання всіх лекцій**
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується лабораторних робіт:

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується лабораторних робіт:

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується лабораторних робіт:

- Усі лабораторні роботи виконуються на основі одного й того ж набору даних
- Лабораторні роботи студенти виконують вдома

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються командами **до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі члени команди**
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації записуються та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися питання **МКР**

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі члени команди**
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації записуються та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формулюватися питання МКР

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі члени команди**
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації записуються та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися питання МКР

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі** члени команди
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації записуються та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися питання МКР

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі** члени команди
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації записуються та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися питання МКР

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі члени команди**
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації записуються та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися питання МКР

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі** члени команди
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації **записуються** та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть **формулюватися питання МКР**

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі** члени команди
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації **записуються** та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формулюватися **питання МКР**

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі** члени команди
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації **записуються** та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися **питання МКР**

- Обов'язковим є відвідання всіх лекцій
- Модульну контрольну роботу та залік кожний студент пише самостійно, консультування з третіми джерелами суворо заборонено
- За порушення правил академічної доброчесності під час МКР чи заліку будуть відповідні наслідки (анулювання результатів)
- Що стосується **лабораторних робіт**:
 - Усі лабораторні роботи виконуються на основі **одного й того ж** набору даних
 - Лабораторні роботи студенти виконують **мовою R**
 - Лабораторні роботи виконуються **командами до 4 осіб включно**
 - По кожній роботі команда повинна здати **код, звіт і презентацію**
 - Самі презентації відбуваються **усно** на лабораторному занятті або за домовленістю
 - На захисті повинні бути присутні **всі** члени команди
 - Протягом семестру кожний член команди повинен виступити **принаймні тричі**
 - Презентації **записуються** та викладаються у **спільний доступ**
 - На їх основі будуть формуватися **питання МКР**

- Це не є курс програмування на R!
- R — це просто *один із* можливих інструментів для аналізу даних (поряд із Python, MATLAB, Stata тощо)
- Із таким же успіхом можна було б вичитати цей курс на будь-якій із цих альтернатив
- Студенти, які вже вивчили Python та інші мови програмування, можуть опанувати R дуже швидко
- «Аналіз даних» — доволі розмите поняття, тому наповнення курсу може бути зовсім різне
- Я пропоную своє бачення, що важливо розглянути

- Це не є курс програмування на R!
- R — це просто *один із* можливих інструментів для аналізу даних (поряд із Python, MATLAB, Stata тощо)
- Із таким же успіхом можна було б вичитати цей курс на будь-якій із цих альтернатив
- Студенти, які вже вивчили Python та інші мови програмування, можуть опанувати R дуже швидко
- «Аналіз даних» — доволі розмите поняття, тому наповнення курсу може бути зовсім різне
- Я пропоную своє бачення, що важливо розглянути

- Це не є курс програмування на R!
- R — це просто *один із* можливих інструментів для аналізу даних (поряд із Python, MATLAB, Stata тощо)
- Із таким же успіхом можна було б вичитати цей курс на будь-якій із цих альтернатив
- Студенти, які вже вивчили Python та інші мови програмування, можуть опанувати R дуже швидко
- «Аналіз даних» — доволі розмите поняття, тому наповнення курсу може бути зовсім різне
- Я пропоную своє бачення, що важливо розглянути

- Це не є курс програмування на R!
- R — це просто *один* із можливих інструментів для аналізу даних (поряд із Python, MATLAB, Stata тощо)
- Із таким же успіхом можна було б вичитати цей курс на будь-якій із цих альтернатив
- Студенти, які вже вивчили Python та інші мови програмування, можуть опанувати R дуже швидко
- «Аналіз даних» — доволі розмите поняття, тому наповнення курсу може бути зовсім різне
- Я пропоную своє бачення, що важливо розглянути

- Це не є курс програмування на R!
- R — це просто *один із* можливих інструментів для аналізу даних (поряд із Python, MATLAB, Stata тощо)
- Із таким же успіхом можна було б вичитати цей курс на будь-якій із цих альтернатив
- Студенти, які вже вивчили Python та інші мови програмування, можуть опанувати R дуже швидко
- «Аналіз даних» — доволі розмите поняття, тому наповнення курсу може бути зовсім різне
- Я пропоную своє бачення, що важливо розглянути

- Це не є курс програмування на R!
- R — це просто *один із* можливих інструментів для аналізу даних (поряд із Python, MATLAB, Stata тощо)
- Із таким же успіхом можна було б вичитати цей курс на будь-якій із цих альтернатив
- Студенти, які вже вивчили Python та інші мови програмування, можуть опанувати R дуже швидко
- «Аналіз даних» — доволі розмите поняття, тому наповнення курсу може бути зовсім різне
- Я пропоную своє бачення, що важливо розглянути

План лекції

1 Силабус

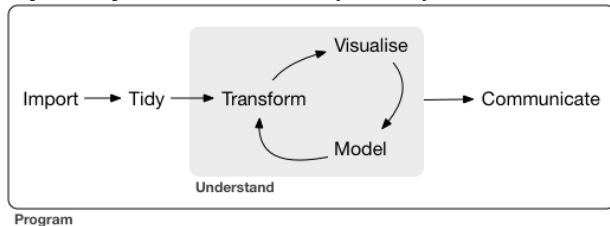
2 Вступ в аналіз даних

3 Основи програмування в R

4 Робота з tidyverse

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

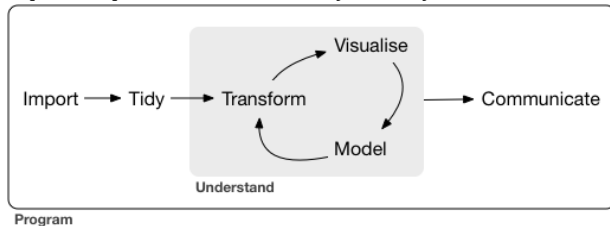

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно зібрати відповідні дані
- Дані потрібно імпортувати (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно почистити та перетворити

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

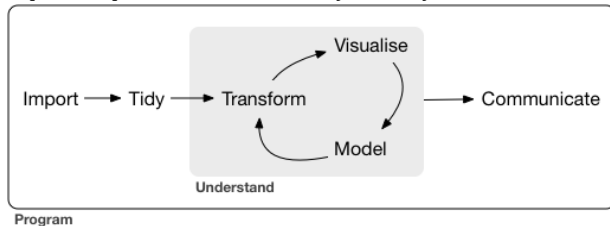

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

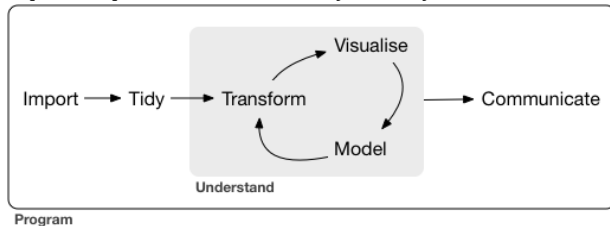

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

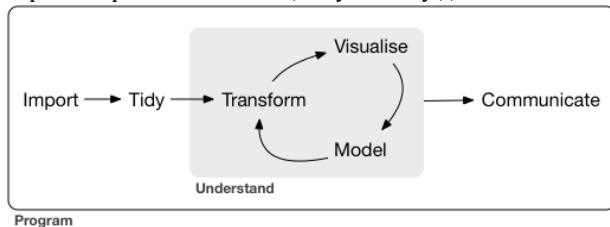

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення зайвих рядків і стовпців

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

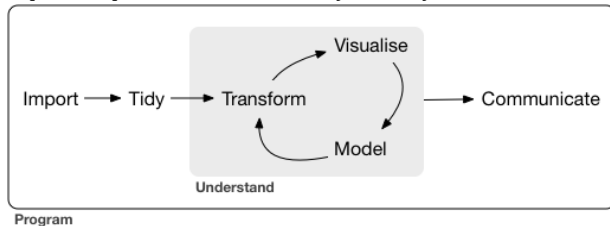

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення непотрібних рядків і стовпців
 - Перейменування, перекодування і т.п.
 - Це часто є найдовший і найнудніший, але гранично важливий етап
 - Його часто називають *data wrangling* (дослівно «суперечка з даними»)

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

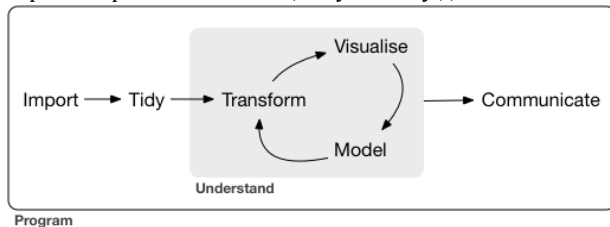

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення непотрібних рядків і стовпців
 - Перейменування, перекодування і т.п.
 - Це часто є найдовший і найнудніший, але гранично важливий етап
 - Його часто називають *data wrangling* (дослівно «суперечка з даними»)

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

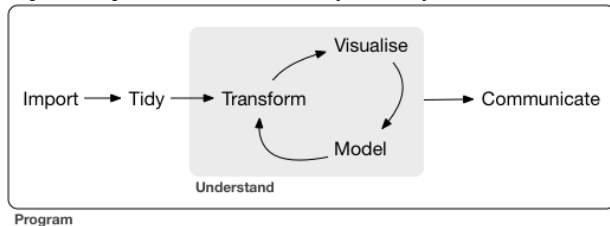

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення непотрібних рядків і стовпців
 - Перейменування, перекодування і т.п.
 - Це часто є найдовший і найнудніший, але гранично важливий етап
 - Його часто називають **data wrangling** (дослівно «суперечка з даними»)

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

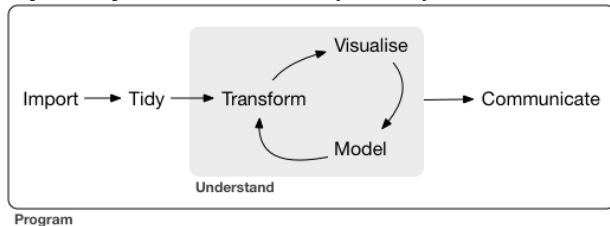

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення непотрібних рядків і стовпців
 - Перейменування, перекодування і т.п.
 - Це часто є найдовший і найнудніший, але гранично важливий етап
 - Його часто називають **data wrangling** (дослівно «суперечка з даними»)

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

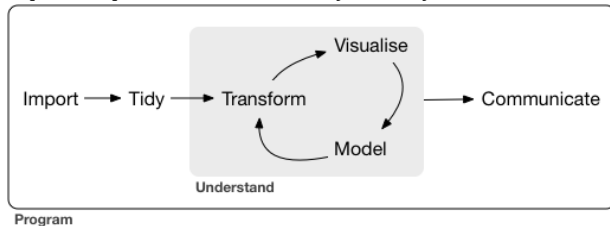

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення непотрібних рядків і стовпців
 - Перейменування, перекодування і т.п.
 - Це часто є найдовший і найнудніший, але гранично важливий етап
 - Його часто називають **data wrangling** (дослівно «суперечка з даними»)

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (1)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ¹:

- На самому початку потрібно з'ясувати, **що і з якою метою** будемо досліджувати
- Потім потрібно **зібрати відповідні дані**
- Дані потрібно **імпортувати** (з файлу, бази даних, через Інтернет тощо)
- Після цього дані потрібно **почистити та перетворити**
 - Реструктуризація даних для приведення їх в охайний вигляд
 - Видалення непотрібних рядків і стовпців
 - Перейменування, перекодування і т.п.
 - Це часто є найдовший і найнудніший, але гранично важливий етап
 - Його часто називають **data wrangling** (дослівно «суперечка з даними»)

¹<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

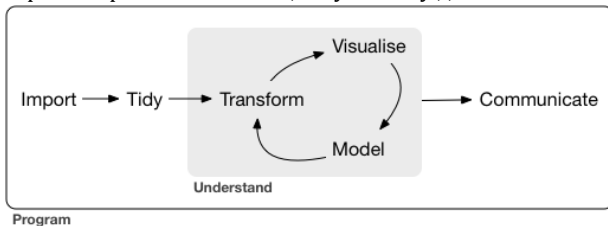

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для подальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скоммунікувати** у вигляді звіту, презентації тощо

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

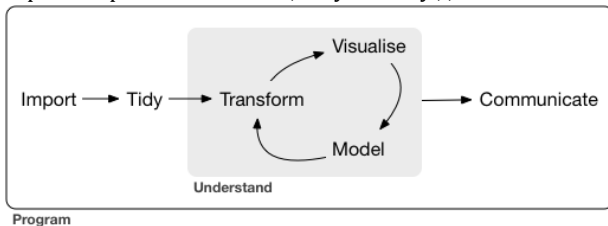

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скоммуікувати** у вигляді звіту, презентації тощо

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

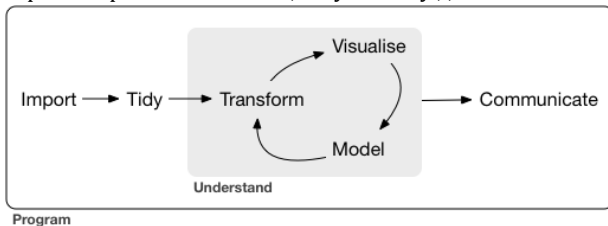

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно скомунікувати у вигляді звіту, презентації тощо

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

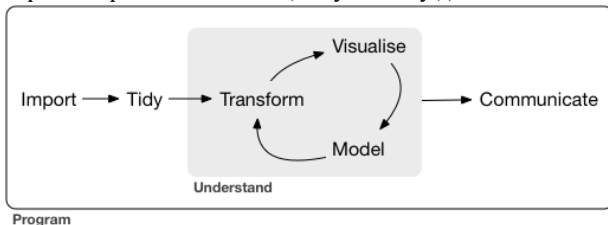

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
 - Цьому в основному й присвячено конкретно наш курс
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скоммунікувати** у вигляді звіту, презентації тощо

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

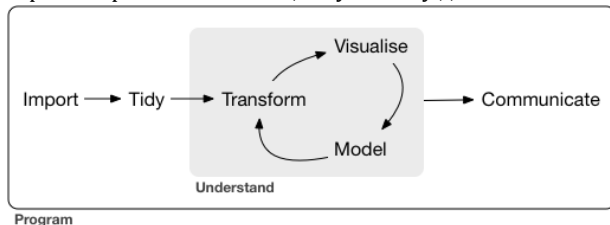

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
 - Цьому в основному й присвячено конкретно **наш курс**
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скоммунікувати** у вигляді звіту, презентації тощо

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

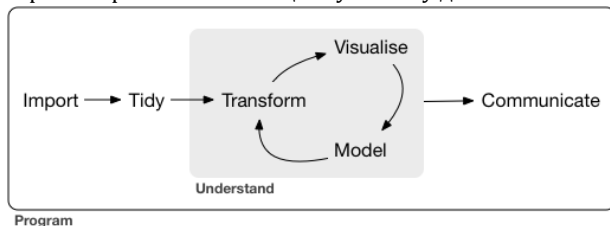

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
 - Цьому в основному й присвячено конкретно **наш курс**
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скомунікувати** у вигляді звіту, презентації тощо
 - Цим ви займатиметесь в рамках підготовки до захисту своїх лабораторних робіт

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

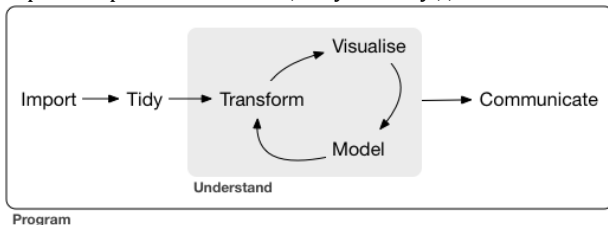

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
 - Цьому в основному й присвячено конкретно **наш курс**
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скомунікувати** у вигляді звіту, презентації тощо
 - Цим ви займатиметеся в рамках підготовки до захисту своїх лабораторних робіт

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Життєвий цикл аналізу даних (Data Science lifecycle) (2)

- Одна з популярних версій життєвого циклу аналізу даних ²:

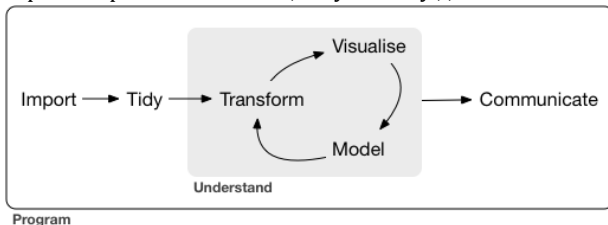

Рис. 2.1: Життєвий цикл аналізу даних

- Після попередньої підготовки даних їх можна **візуалізувати**
 - Корисно для формування гіпотез для дальшої статистичної перевірки
 - Важливо для оформлення результатів аналізу даних у звітах та презентаціях
- На основі теорії, попереднього аналізу даних чи їх візуалізації можна будувати **моделі** (статистичні, так чи інакше), які описують ці дані
 - Цьому в основному й присвячено конкретно **наш курс**
- Усі результати аналізу даних потрібно правильно **скомунікувати** у вигляді звіту, презентації тощо
 - Цим ви займатиметеся в рамках підготовки до захисту своїх **лабораторних робіт**

²<https://r4ds.had.co.nz/explore-intro.html>

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:

Дослідницьке питання повинно бути чітким, конкретним, актуальним, а також вимірним.

Наприклад, замість загального питання «Чи впливає освіта на зарплату?» краще сказати:

«Як освітній рівень впливає на зарплату в Україні?»

Також, на замітку, важливо пам'ятати, що у дослідницькому питанні слід уникати двозначності та невизначеності.

Також, важливо бути конкретним у визначенні, над чим саме ви хочете працювати.

- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити цікавість для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно бути пов'язане з інтересом аудиторії
 - Воно повинно бути достатньо вузьким (але з достатнім обсягом даних, щоб його можна було дослідити)
 - Воно повинно бути достатньо широким, щоб на нього можна було дати відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на ґрунті наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

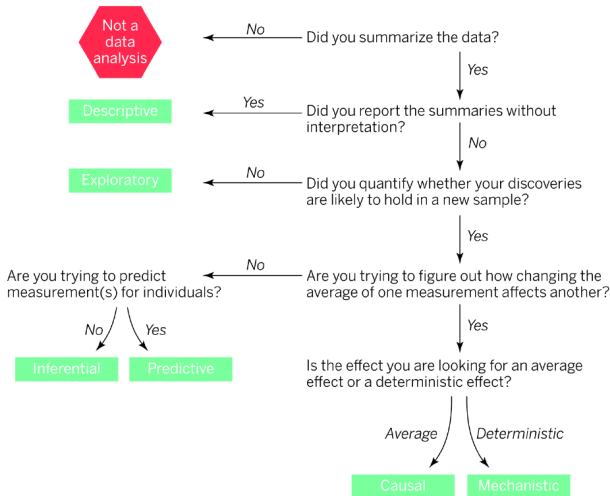
- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Як ставити дослідницьке питання

- Для проведення доброго аналізу даних потрібно думати більше, ніж робити
- Особливо важливо правильно сформулювати дослідницьке питання
- Характеристики доброго дослідницького питання:
 - Воно повинно становити **цікавість** для аудиторії (природа якої залежить від контексту)
 - Воно не повинно мати відповідей у літературі
 - Воно повинно спиратися на здоровий глузд
 - Відповідь на нього можна дістати (як у гіпотетичному сенсі, так і з практичних міркувань на кшталт наявності даних)
 - Воно повинно бути конкретизовано настільки, щоб на нього можна було дістати вичерпну відповідь
- Нарешті, потрібно заздалегідь передбачати, якого роду відповіді на питання можуть бути, і як їх інтерпретувати
- Розгляньмо основні типи питань, які можуть виникнути

Типи питань в аналізі даних (1)

- Розгляньмо види аналізу даних, які можуть виринати на практиці³

³Leek J. T, Peng R. D. What is the question? Science 347(6228), pp. 1314–1315 (2015).
<https://www.science.org/doi/abs/10.1126/science.aaa6146>

- **Описовий (descriptive):** збір чи підрахунок загальних показників без жодних додаткових інтерпретацій чи пояснень
 - Наприклад, перепис населення, на основі якого можна порахувати населення кожного регіону
- **Розвідковий (exploratory):** пошук трендів, кореляцій, асоціацій тощо між різними змінними з метою формулювання гіпотез, які ще потрібно перевірити
- **Інференційний (inferential):** кількісне вимірювання того, наскільки помічений у даних шаблон повторюватиметься в інших наборах даних

Типи питань в аналізі даних (2)

- **Описовий (descriptive):** збір чи підрахунок загальних показників без жодних додаткових інтерпретацій чи пояснень
 - Наприклад, перепис населення, на основі якого можна порахувати населення кожного регіону
- **Розвідковий (exploratory):** пошук трендів, кореляцій, асоціацій тощо між різними змінними з метою формулювання гіпотез, які ще потрібно перевірити
- **Інференційний (inferential):** кількісне вимірювання того, наскільки помічений у даних шаблон повторюватиметься в інших наборах даних

Типи питань в аналізі даних (2)

- **Описовий** (descriptive): збір чи підрахунок загальних показників без жодних додаткових інтерпретацій чи пояснень
 - Наприклад, перепис населення, на основі якого можна порахувати населення кожного регіону
- **Розвідковий** (exploratory): пошук трендів, кореляцій, асоціацій тощо між різними змінними з метою формулювання гіпотез, які ще потрібно перевірити
- **Інференційний** (inferential): кількісне вимірювання того, наскільки помічений у даних шаблон повторюватиметься в інших наборах даних
 - Фактично мова про оцінку невідомих статистичних параметрів даних для всієї популяції
 - Найпоширеніший тип аналізу в статистиці та економічній

Типи питань в аналізі даних (2)

- **Описовий** (descriptive): збір чи підрахунок загальних показників без жодних додаткових інтерпретацій чи пояснень
 - Наприклад, перепис населення, на основі якого можна порахувати населення кожного регіону
- **Розвідковий** (exploratory): пошук трендів, кореляцій, асоціацій тощо між різними змінними з метою формулювання гіпотез, які ще потрібно перевірити
- **Інференційний** (inferential): кількісне вимірювання того, наскільки помічений у даних шаблон повторюватиметься в інших наборах даних
 - Фактично мова про оцінку невідомих статистичних параметрів даних для всієї популяції
 - Найпоширеніший тип аналізу в статистиці та економетриці

Типи питань в аналізі даних (2)

- **Описовий** (descriptive): збір чи підрахунок загальних показників без жодних додаткових інтерпретацій чи пояснень
 - Наприклад, перепис населення, на основі якого можна порахувати населення кожного регіону
- **Розвідковий** (exploratory): пошук трендів, кореляцій, асоціацій тощо між різними змінними з метою формулювання гіпотез, які ще потрібно перевірити
- **Інференційний** (inferential): кількісне вимірювання того, наскільки помічений у даних шаблон повторюватиметься в інших наборах даних
 - Фактично мова про оцінку невідомих статистичних параметрів даних для всієї популяції
 - Найпоширеніший тип аналізу в статистиці та економетриці

Типи питань в аналізі даних (2)

- **Описовий** (descriptive): збір чи підрахунок загальних показників без жодних додаткових інтерпретацій чи пояснень
 - Наприклад, перепис населення, на основі якого можна порахувати населення кожного регіону
- **Розвідковий** (exploratory): пошук трендів, кореляцій, асоціацій тощо між різними змінними з метою формулювання гіпотез, які ще потрібно перевірити
- **Інференційний** (inferential): кількісне вимірювання того, наскільки помічений у даних шаблон повторюватиметься в інших наборах даних
 - Фактично мова про оцінку невідомих статистичних параметрів даних для всієї популяції
 - Найпоширеніший тип аналізу в статистиці та економетриці

- **Прогнозний (predictive):** на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, *чому саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий (causal):** ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний (predictive):** на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому *саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий (causal):** ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний (predictive):** на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому *саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий (causal):** ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші
 - Оскільки дані мають статистичний характер, ми можемо встановити прямий зв'язок тільки в середньому
 - Сам даний експеримент може свідчити, що інтерпретація буде кваліфікована

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний (predictive):** на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому *саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий (causal):** ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші
 - Оскільки дані мають статистичний характер, ми можемо встановити прямий зв'язок тільки в середньому
 - Сам дизайн експерименту може свідчити, що інтерпретація буде казуальною
 - Наприклад, якщо дані було зібрано в рамках рандомізованого контрольованого випробування (randomized controlled trial, RCT)
 - В окремих випадках (інженерні задачі тощо), причиново-наслідковий зв'язок можна встановити однозначно (механістичний (mechanistic) аналіз даних)

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний (predictive):** на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому *саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий (causal):** ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші
 - Оскільки дані мають статистичний характер, ми можемо встановити прямий зв'язок тільки в середньому
 - Сам дизайн експерименту може свідчити, що інтерпретація буде казуальною
 - Наприклад, якщо дані було зібрано в рамках рандомізованого контрольованого випробування (randomized controlled trial, RCT)
 - В окремих випадках (інженерні задачі тощо), причиново-наслідковий зв'язок можна встановити однозначно (**механістичний (mechanistic) аналіз даних**)

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний (predictive):** на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому *саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий (causal):** ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші
 - Оскільки дані мають статистичний характер, ми можемо встановити прямий зв'язок тільки в середньому
 - Сам дизайн експерименту може свідчити, що інтерпретація буде казуальною
 - Наприклад, якщо дані було зібрано в рамках рандомізованого контрольованого випробування (randomized controlled trial, RCT)
 - В окремих випадках (інженерні задачі тощо), причиново-наслідковий зв'язок можна встановити однозначно (**механістичний (mechanistic) аналіз даних**)

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний** (predictive): на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому саме вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий** (causal): ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші
 - Оскільки дані мають статистичний характер, ми можемо встановити прямий зв'язок тільки в середньому
 - Сам дизайн експерименту може свідчити, що інтерпретація буде казуальною
 - Наприклад, якщо дані було зібрано в рамках рандомізованого контрольованого випробування (randomized controlled trial, RCT)
 - В окремих випадках (інженерні задачі тощо), причиново-наслідковий зв'язок можна встановити однозначно (**механістичний** (mechanistic) аналіз даних)

Типи питань в аналізі даних (3)

- **Прогнозний** (predictive): на основі наявних даних хочемо не просто оцінити параметри деякої моделі, що їх породила, а й спрогнозувати нові значення з цієї моделі
 - Часто відповідні моделі не дають розуміння, чому *саме* вона правильно прогнозує нові значення
 - Ви їх будете розглядати в рамках машинного навчання
- **Причиново-наслідковий** (causal): ми намагаємося з'ясувати не просто кореляційний зв'язок між деякими змінними, а яка змінна як впливає на інші
 - Оскільки дані мають статистичний характер, ми можемо встановити прямий зв'язок тільки в середньому
 - Сам дизайн експерименту може свідчити, що інтерпретація буде казуальною
 - Наприклад, якщо дані було зібрано в рамках рандомізованого контрольованого випробування (randomized controlled trial, RCT)
 - В окремих випадках (інженерні задачі тощо), причиново-наслідковий зв'язок можна встановити однозначно (**механістичний** (mechanistic) аналіз даних)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглуздях кореляцій наведено тут і тут
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
- Видавання описативного та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
- Видавання описативного та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
- Видавання описового та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям *overfitting* (перенавчання)
 - Учась набір даних використовується для побудови моделі та її оцінювання
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглузвих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний
 - Те, що має місце в одній вибірці, вважають характерним для всієї популяції
 - Чим на одягну набір даних будують багато різних моделей, одна з них буде випадково добре підійти до даної вибірки

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглуздих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний
 - Те, що має місце в одній вибірці, вважають характерним для всієї популяції
 - Якщо на одному наборі будувати багато різних моделей, одна з них суто випадково може показати гарний результат
 - За влучним виразом економіста Рональда Коуза (Ronald Harry Coase, 1910–2013), «Якщо мучити дані достатньо довго, природа в усьому зізнається»

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглуздих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогностний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний
 - Те, що має місце в одній вибірці, вважають характерним для всієї популяції
 - Якщо на одному наборі будувати багато різних моделей, одна з них суто випадково може показати гарний результат
 - За влучним виразом економіста Рональда Коуза (Ronald Harry Coase, 1910–2013), «Якщо мучити дані достатньо довго, природа в усьому зізнається»

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглуздих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогнозний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний
 - Те, що має місце в одній вибірці, вважають характерним для всієї популяції
 - Якщо на одному наборі будувати багато різних моделей, одна з них суто випадково може показати гарний результат
 - За влучним виразом економіста Рональда Коуза (Ronald Harry Coase, 1910–2013), «Якщо мучити дані достатньо довго, природа в усьому зізнається»

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Неправильна інтепретація видів аналізу

- Розгляньмо типові помилки неправильного визначення природи дослідницького питання ⁴
- Видавання інференційного аналізу за причиново-наслідковий
 - Також відоме під назвою «Correlation does not imply causation»
 - Приклади відомих безглуздих кореляцій наведено [тут](#) і [тут](#)
- Видавання розвідкового аналізу за прогнозний
 - Це тісно пов'язано з поняттям **overfitting** (перенавчання)
 - Увесь набір даних використовують для побудови моделі та її оцінювання
 - Не розбивають на навчальний та тестовий набори
- Видавання дескриптивного та розвідкового аналізу за інференційний
 - Те, що має місце в одній вибірці, вважають характерним для всієї популяції
 - Якщо на одному наборі будувати багато різних моделей, одна з них суто випадково може показати гарний результат
 - За влучним виразом економіста Рональда Коуза (Ronald Harry Coase, 1910–2013), «Якщо мучити дані достатньо довго, природа в усьому зізнається»

⁴Leek J. The Elements of Data Analytic Style: A guide for people who want to analyze data. Leanpub (2015)

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки дуже великі вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують проксі-змінні (proxy variables)

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки дуже великі вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують проксі-змінні (proxy variables)

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують проксі-змінні (proxy variables)

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують **проксі-змінні** (proxy variables)

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують **проксі-змінні** (proxy variables)
 - Потрібно оцінити вплив якості життя на народжуваність, але наявні тільки дані про ВВП
 - Потрібно знайти зв'язок між здібностями людини та її доходом, але маємо тільки її освіту та вік
 - Потрібно з'ясувати вплив кількості дітей на зарплату матері, але маємо тільки кількість дітей та зарплату матері

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують **проксі-змінні** (proxy variables)
 - Потрібно оцінити вплив якості життя на народжуваність, але наявні тільки дані про ВВП
 - Потрібно знайти зв'язок між здібностями людини та її доходами, але маємо тільки її оцінки в школі
 - Потрібно з'ясувати вплив куріння на рак легень, але маємо тільки акцизні збори в деякому районі

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують **проксі-змінні** (proxy variables)
 - Потрібно оцінити вплив якості життя на народжуваність, але наявні тільки дані про ВВП
 - Потрібно знайти зв'язок між здібностями людини та її доходами, але маємо тільки її оцінки в школі
 - Потрібно з'ясувати вплив куріння на рак легень, але маємо тільки акцизні збори в деякому районі

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують **проксі-змінні** (proxy variables)
 - Потрібно оцінити вплив якості життя на народжуваність, але наявні тільки дані про ВВП
 - Потрібно знайти зв'язок між здібностями людини та її доходами, але маємо тільки її оцінки в школі
 - Потрібно з'ясувати вплив куріння на рак легень, але маємо тільки акцизні збори в деякому районі

Які можуть бути проблеми з даними (1)

- Вибірка дуже мала
 - Що більше даних, то точніші статистичні оцінки
 - Якщо даних багато, застосовні методи асимптотичної теорії, справедлива центральна гранична теорема
 - Для малих вибірок потрібно застосовувати спеціальні статистичні методи
 - У цьому курсі нас цікавлять тільки **дуже великі** вибірки
- Немає всіх потрібних змінних, замість яких використовують **проксі-змінні** (proxy variables)
 - Потрібно оцінити вплив якості життя на народжуваність, але наявні тільки дані про ВВП
 - Потрібно знайти зв'язок між здібностями людини та її доходами, але маємо тільки її оцінки в школі
 - Потрібно з'ясувати вплив куріння на рак легень, але маємо тільки акцизні збори в деякому районі

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
 - Дані вибірки не є репрезентативні
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути використані для цієї популяції (стратегія аналізу втрачає **external validity**)
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти за своїм бажанням заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти за своїм бажанням заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти за своїм бажанням заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти за своїм бажанням заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти **за своїм бажанням** заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти **за своїм бажанням** заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Які можуть бути проблеми з даними (2)

- У вибірці відсутні змінні, які можуть бути **конфаундерами** (confounders)
 - Конфаундер впливає одночасно на декілька змінних, і тому видимий зв'язок між ними є хибним
 - Дані можуть свідчити про (додатний) зв'язок уживання алкоголю і раку легень, але причина може бути в тому, що ми не враховуємо куріння
 - Дані можуть свідчити про (від'ємний) зв'язок між рівнем фізичної активності і інфарктом, але причина може бути в тому, що вища активність притаманна молоді
- Дані вибірки не є репрезентативні
 - В ідеалі, у репрезентативній вибірці частка спостережень із певними характеристиками повинна приблизно дорівнювати ймовірності зустріти їх у популяції
 - Якщо вибірка нерепрезентативна, результати аналізу не можуть бути показові для всієї популяції (страждає **зовнішня валідність** (external validity) аналізу)
 - Ми маємо справу з **систематичною похибкою відбору** (selection bias), яку потрібно враховувати спеціальними методами
 - (Чи можна довіряти дослідженням, у яких респонденти **за своїм бажанням** заповнюють анкети?)
 - В окремих випадках можна надати різним спостереженням різної ваги, щоб компенсувати непропорційність їх представлення
- У нашому курсі ви працюватимете з достатньо великими наборами даних, щоб усі ці нюанси було мінімізовано

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорости та сонливости за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорости та сонливости за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорости та сонливости за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання
 - Воно становить цікавість для керівництва
 - Воно формулюється однозначно у відносинах (керівництво не повинно б не розуміти, чого вони хочуть знати?)

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорості та сонливості за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання
 - Воно становить цікавість для керівництва
 - Воно, **певно**, не має відповідей у літературі (інакше керівництво не замовило б це дослідження, хоча воно може помилятися!)
 - Воно спирається на здоровий глузд: клієнти, що недосипають, можуть бути зацікавлені в трекері сну
 - ... Але що вважати недосипом?

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорости та сонливости за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання
 - Воно становить цікавість для керівництва
 - Воно, **певно**, не має відповідей у літературі (інакше керівництво не замовило б це дослідження, хоча воно може помилятися!)
 - Воно спирається на здоровий глузд: клієнти, що недосипають, можуть бути зацікавлені в трекері сну
 - ... Але що вважати недосипом?

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорости та сонливости за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання
 - Воно становить цікавість для керівництва
 - Воно, **певно**, не має відповідей у літературі (інакше керівництво не замовило б це дослідження, хоча воно може помилятися!)
 - Воно спирається на здоровий глузд: клієнти, що недосипають, можуть бути зацікавлені в трекері сну
 - ... Але що вважати недосипом?

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорості та сонливості за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання
 - Воно становить цікавість для керівництва
 - Воно, **певно**, не має відповідей у літературі (інакше керівництво не замовило б це дослідження, хоча воно може помилятися!)
 - Воно спирається на здоровий глузд: клієнти, що недосипають, можуть бути зацікавлені в трекері сну
 - ... Але що вважати недосипом?

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (1)

- Розгляньмо приклад аналізу даних компанії-виробника фітнес-трекерів на предмет виявлення цільової аудиторії для реклами трекера сну⁵
- У базі даних наявна така інформація: основні демографічні параметри, кількість кроків за день, кількість клітин сходів за день, кількість сидячих годин за день, кількість годин бадьорості та сонливості за день, кількість годин сну за день
- Зазначена мета дослідження не є достатньо конкретною, тому дослідник у спілкуванні з керівництвом формулює деталізованіше питання: *«Які клієнти компанії недосипають?»*
- Дослідник повинен переконатися, що питання відповідає всім критеріям доброго питання
 - Воно становить цікавість для керівництва
 - Воно, **певно**, не має відповідей у літературі (інакше керівництво не замовило б це дослідження, хоча воно може помилятися!)
 - Воно спирається на здоровий глузд: клієнти, що недосипають, можуть бути зацікавлені в трекері сну
 - ... Але що вважати недосипом?

⁵Peng R., Matsui E. The Art of Data Science. Leanpub (2016)

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:
 - Жодних особливих характеристик виявлено не буде
 - Інтересні результати будуть отримані тільки у певних сегментах

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:
 - Жодних особливих характеристик виявлено не буде
 - **Інтерпретація:** таргетована реклама не матиме сенсу
 - Буде знайдено характеристики, що пов'язані з сонливістю
 - **Інтерпретація:** можна буде таргетувати рекламу для клієнтів із такими характеристиками

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:
 - Жодних особливих характеристик виявлено не буде
 - **Інтерпретація:** таргетована реклама не матиме сенсу
 - Буде знайдено характеристики, що пов'язані з сонливістю
 - **Інтерпретація:** можна буде таргетувати рекламу для клієнтів із такими характеристиками

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:
 - Жодних особливих характеристик виявлено не буде
 - **Інтерпретація:** таргетована реклама не матиме сенсу
 - Буде знайдено характеристики, що пов'язані з сонливістю
 - **Інтерпретація:** можна буде таргетувати рекламу для клієнтів із такими характеристиками

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:
 - Жодних особливих характеристик виявлено не буде
 - **Інтерпретація:** таргетована реклама не матиме сенсу
 - Буде знайдено характеристики, що пов'язані з сонливістю
 - **Інтерпретація:** можна буде таргетувати рекламу для клієнтів із такими характеристиками

Приклад формулювання дослідницького питання (2)

- Після спілкування з фахівцями, дослідник усвідомлює, що ліпше аналізувати не кількість сну, а сонливість протягом дня
- Отже питання дістає нове формулювання: *«Які клієнти компанії страждають на сонливість протягом дня?»*
- На щастя, наявні дані дають змогу дати відповідь на таке питання
- Але питання недостатньо конкретизовано
- У спілкуванні з колегами дослідник визнає, що потрібно чіткіше сформулювати, що значить «які клієнти», що таке «сонливість протягом дня» (скільки саме?)
- Остаточне формулювання звучить так: *«Які демографічні та медичні характеристики описують клієнтів, які страждають на хронічну сонливість, визначену як щонайменше один епізод сонливості щонайменше кожного другого дня?»*
- Дослідник очікує два можливі результати аналізу:
 - Жодних особливих характеристик виявлено не буде
 - **Інтерпретація:** таргетована реклама не матиме сенсу
 - Буде знайдено характеристики, що пов'язані з сонливістю
 - **Інтерпретація:** можна буде таргетувати рекламу для клієнтів із такими характеристиками

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Наприклад, якщо дослідник хоче з'ясувати, чи є в компанії клієнти, які не отримували реклами, то це питання має розвідковий характер
 - Проте якщо дослідник хоче з'ясувати, чи є в компанії клієнти, які не отримували реклами, то це питання має розвідковий характер
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить прогностичний характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить прогностичний характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить прогностичний характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить **прогнозний** характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить **прогнозний** характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить **прогнозний** характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить **прогнозний** характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

Приклад формулювання дослідницького питання (3)

- Наостанок дослідник повинен з'ясувати, якого типу його питання
- Це дасть змогу зрозуміти, які методи аналізу ліпше використати
- На перший погляд може здатися, що питання має розвідковий характер
 - Потрібно подивитися, які існують зв'язки між різними змінними
 - Оскільки ми працюємо з клієнтами однієї компанії, нас не дуже цікавить, чи матиме місце цей зв'язок у всій популяції (тому точно не інференційний)
- Проте у компанії можуть з'являтися нові клієнти, і тому було б корисно таргетувати рекламу і для них також
- Відтак питання носить **прогнозний** характер
- Тому для відповіді на нього потрібно будувати моделі для прогнозування

План лекції

1 Силабус

2 Вступ в аналіз даних

3 **Основи програмування в R**

4 Робота з `tidyverse`

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - *Chapter 1: Introduction* (розділ 1) *Chapter 2: Getting started with R* (розділ 2) *Chapter 3: Basic R syntax* (розділ 3) *Chapter 4: Data import and export* (розділ 4) *Chapter 5: Data manipulation* (розділ 5) *Chapter 6: Data visualization* (розділ 6) *Chapter 7: Introduction to tidyverse* (розділ 7) *Chapter 8: Introduction to ggplot2* (розділ 8) *Chapter 9: Introduction to dplyr* (розділ 9) *Chapter 10: Introduction to tidyr* (розділ 10) *Chapter 11: Introduction to R packages* (розділ 11) *Chapter 12: Introduction to R Markdown* (розділ 12) *Chapter 13: Introduction to R Shiny* (розділ 13) *Chapter 14: Introduction to RStudio* (розділ 14) *Chapter 15: Introduction to RStudio IDE* (розділ 15) *Chapter 16: Introduction to RStudio IDE* (розділ 16) *Chapter 17: Introduction to RStudio IDE* (розділ 17) *Chapter 18: Introduction to RStudio IDE* (розділ 18) *Chapter 19: Introduction to RStudio IDE* (розділ 19) *Chapter 20: Introduction to RStudio IDE* (розділ 20) *Chapter 21: Introduction to RStudio IDE* (розділ 21) *Chapter 22: Introduction to RStudio IDE* (розділ 22) *Chapter 23: Introduction to RStudio IDE* (розділ 23) *Chapter 24: Introduction to RStudio IDE* (розділ 24) *Chapter 25: Introduction to RStudio IDE* (розділ 25) *Chapter 26: Introduction to RStudio IDE* (розділ 26) *Chapter 27: Introduction to RStudio IDE* (розділ 27) *Chapter 28: Introduction to RStudio IDE* (розділ 28) *Chapter 29: Introduction to RStudio IDE* (розділ 29) *Chapter 30: Introduction to RStudio IDE* (розділ 30) *Chapter 31: Introduction to RStudio IDE* (розділ 31) *Chapter 32: Introduction to RStudio IDE* (розділ 32) *Chapter 33: Introduction to RStudio IDE* (розділ 33) *Chapter 34: Introduction to RStudio IDE* (розділ 34) *Chapter 35: Introduction to RStudio IDE* (розділ 35) *Chapter 36: Introduction to RStudio IDE* (розділ 36) *Chapter 37: Introduction to RStudio IDE* (розділ 37) *Chapter 38: Introduction to RStudio IDE* (розділ 38) *Chapter 39: Introduction to RStudio IDE* (розділ 39) *Chapter 40: Introduction to RStudio IDE* (розділ 40) *Chapter 41: Introduction to RStudio IDE* (розділ 41) *Chapter 42: Introduction to RStudio IDE* (розділ 42) *Chapter 43: Introduction to RStudio IDE* (розділ 43) *Chapter 44: Introduction to RStudio IDE* (розділ 44) *Chapter 45: Introduction to RStudio IDE* (розділ 45) *Chapter 46: Introduction to RStudio IDE* (розділ 46) *Chapter 47: Introduction to RStudio IDE* (розділ 47) *Chapter 48: Introduction to RStudio IDE* (розділ 48) *Chapter 49: Introduction to RStudio IDE* (розділ 49) *Chapter 50: Introduction to RStudio IDE* (розділ 50) *Chapter 51: Introduction to RStudio IDE* (розділ 51) *Chapter 52: Introduction to RStudio IDE* (розділ 52) *Chapter 53: Introduction to RStudio IDE* (розділ 53) *Chapter 54: Introduction to RStudio IDE* (розділ 54) *Chapter 55: Introduction to RStudio IDE* (розділ 55) *Chapter 56: Introduction to RStudio IDE* (розділ 56) *Chapter 57: Introduction to RStudio IDE* (розділ 57) *Chapter 58: Introduction to RStudio IDE* (розділ 58) *Chapter 59: Introduction to RStudio IDE* (розділ 59) *Chapter 60: Introduction to RStudio IDE* (розділ 60) *Chapter 61: Introduction to RStudio IDE* (розділ 61) *Chapter 62: Introduction to RStudio IDE* (розділ 62) *Chapter 63: Introduction to RStudio IDE* (розділ 63) *Chapter 64: Introduction to RStudio IDE* (розділ 64) *Chapter 65: Introduction to RStudio IDE* (розділ 65) *Chapter 66: Introduction to RStudio IDE* (розділ 66) *Chapter 67: Introduction to RStudio IDE* (розділ 67) *Chapter 68: Introduction to RStudio IDE* (розділ 68) *Chapter 69: Introduction to RStudio IDE* (розділ 69) *Chapter 70: Introduction to RStudio IDE* (розділ 70) *Chapter 71: Introduction to RStudio IDE* (розділ 71) *Chapter 72: Introduction to RStudio IDE* (розділ 72) *Chapter 73: Introduction to RStudio IDE* (розділ 73) *Chapter 74: Introduction to RStudio IDE* (розділ 74) *Chapter 75: Introduction to RStudio IDE* (розділ 75) *Chapter 76: Introduction to RStudio IDE* (розділ 76) *Chapter 77: Introduction to RStudio IDE* (розділ 77) *Chapter 78: Introduction to RStudio IDE* (розділ 78) *Chapter 79: Introduction to RStudio IDE* (розділ 79) *Chapter 80: Introduction to RStudio IDE* (розділ 80) *Chapter 81: Introduction to RStudio IDE* (розділ 81) *Chapter 82: Introduction to RStudio IDE* (розділ 82) *Chapter 83: Introduction to RStudio IDE* (розділ 83) *Chapter 84: Introduction to RStudio IDE* (розділ 84) *Chapter 85: Introduction to RStudio IDE* (розділ 85) *Chapter 86: Introduction to RStudio IDE* (розділ 86) *Chapter 87: Introduction to RStudio IDE* (розділ 87) *Chapter 88: Introduction to RStudio IDE* (розділ 88) *Chapter 89: Introduction to RStudio IDE* (розділ 89) *Chapter 90: Introduction to RStudio IDE* (розділ 90) *Chapter 91: Introduction to RStudio IDE* (розділ 91) *Chapter 92: Introduction to RStudio IDE* (розділ 92) *Chapter 93: Introduction to RStudio IDE* (розділ 93) *Chapter 94: Introduction to RStudio IDE* (розділ 94) *Chapter 95: Introduction to RStudio IDE* (розділ 95) *Chapter 96: Introduction to RStudio IDE* (розділ 96) *Chapter 97: Introduction to RStudio IDE* (розділ 97) *Chapter 98: Introduction to RStudio IDE* (розділ 98) *Chapter 99: Introduction to RStudio IDE* (розділ 99) *Chapter 100: Introduction to RStudio IDE* (розділ 100)
- Інші корисні книжки:
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
 - Це набір окремих типових прикладів
 - Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
 - Інші корисні книжки:
-
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
 - Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Practical Statistics for Data Scientists* (PDF версія доступна на диску)
 - *Statistical Inference* by Casella & Berger (PDF версія доступна на диску)
 - *Statistical Inference* by DeGroot & Schervish (PDF версія доступна на диску)
 - *Statistical Inference* by Casella & Berger (PDF версія доступна на диску)
 - *Statistical Inference* by DeGroot & Schervish (PDF версія доступна на диску)
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - *Introduction to Statistical Computing with R*
 - *Practical Statistics for Data Scientists*
 - *Statistical Inference*
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейстів: І. Мірошніченка та AGMEMOD
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейлистів: І. Мірошниченка та AGMEMOD
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейлистів: *I. Мірошниченка* та *AGMEMOD*
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за посиланням, їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів *Stack Overflow* та *Stack Exchange*

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейлистів: [I. Мірошниченка](#) та [AGMEMOD](#)
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за [посиланням](#), їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів [Stack Overflow](#) та [Stack Exchange](#)

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейлистів: [І. Мірошниченка](#) та [AGMEMOD](#)
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за [посиланням](#), їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів [Stack Overflow](#) та [Stack Exchange](#)

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейлистів: [І. Мірошниченка](#) та [AGMEMOD](#)
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за [посиланням](#), їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів [Stack Overflow](#) та [Stack Exchange](#)

- Короткий огляд мови R не ставить на меті дати вичерпний аналіз її можливостей
- Це набір окремих типових прикладів
- Докладну інформацію можна дістати з книжки *R for Data Science* (PDF версія доступна на диску)
 - Особливо корисні в першому читанні розділи 4, 5, 6, 10–11 (по діагоналі), 12, 19, 20
- Інші корисні книжки:
 - *Cookbook for R*: набір конкретних поширених прикладів
 - *Hands-On Programming with R*
 - Українською можна почитати розділи 1–2 у підручнику Р. Майбороди
 - Та подивитися відео з двох плейлистів: [І. Мірошниченка](#) та [AGMEMOD](#)
- Додаткову докладну інформацію можна дістати зі шпаргалок (cheat sheets) за [посиланням](#), їх також викладено на диск
- Також завжди можна звернутися до сайтів [Stack Overflow](#) та [Stack Exchange](#)

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?
 - Щоб студенти володіли ще одним інструментарієм
 - R витікав саме від статистичної аналіз даних, на відміну від того ж Python, який має ширшу екосистему для кожного напрямку
 - R має дуже потужний інструментарій для статистичного аналізу даних
 - R має дуже потужний інструментарій для візуалізації даних

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?
 - Щоб студенти володіли ще одним інструментарієм
 - R заточено саме під статистичний аналіз даних, на відміну від того ж Python, який має ширшу екосистему для машинного навчання
 - Детальніше про відповідні порівняння можна почитати [тут](#) і [тут](#)
 - «Словнички» між R та Python можна подивитися [тут](#) і [тут](#)

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?
 - Щоб студенти володіли ще одним інструментарієм
 - R заточено саме під статистичний аналіз даних, на відміну від того ж Python, який має ширшу екосистему для машинного навчання
 - Детальніше про відповідні порівняння можна почитати [тут](#) і [тут](#)
 - «Словнички» між R та Python можна подивитися [тут](#) і [тут](#)

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?
 - Щоб студенти володіли ще одним інструментарієм
 - R заточено саме під статистичний аналіз даних, на відміну від того ж Python, який має ширшу екосистему для машинного навчання
 - Детальніше про відповідні порівняння можна почитати [тут](#) і [тут](#)
 - «Словнички» між R та Python можна подивитися [тут](#) і [тут](#)

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?
 - Щоб студенти володіли ще одним інструментарієм
 - R заточено саме під статистичний аналіз даних, на відміну від того ж Python, який має ширшу екосистему для машинного навчання
 - Детальніше про відповідні порівняння можна почитати [тут](#) і [тут](#)
 - «Словнички» між R та Python можна подивитися [тут](#) і [тут](#)

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- R — це мова та середовище програмування для статистичного аналізу даних та їх візуалізації⁶
- R є некомерційним і вільно розповсюджується за ліцензією GNU General Public Licens
- Чому саме R?
 - Щоб студенти володіли ще одним інструментарієм
 - R заточено саме під статистичний аналіз даних, на відміну від того ж Python, який має ширшу екосистему для машинного навчання
 - Детальніше про відповідні порівняння можна почитати [тут](#) і [тут](#)
 - «Словнички» між R та Python можна подивитися [тут](#) і [тут](#)

⁶<https://www.r-project.org/about.html>

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Для початку роботи з R його потрібно встановити
- Скачати інсталятор можна з сайту [CRAN](#) (The Comprehensive R Archive Network)
- Для зручної роботи в R потрібно встановити IDE (integrated development environment), яким у випадку R поза конкуренцією є [RStudio](#)
- Як і в Python, значну частину корисних функцій (а також наборів даних та файлів допомоги) реалізовано в **пакетах** (packages), які потрібно встановлювати окремо
- Інсталювати пакети можна або за допомогою інтерфейсу в RStudio, або безпосередньо функцією `install.packages`
- Нам відразу знадобиться пакет `tidyverse`, який можна встановити викликом `install.packages("tidyverse")`
- Інші пакети, які реалізують методи аналізу даних, які ми вивчатимемо далі, інсталюватимемо окремо

- Арифметичні операції:

```
2 + 2
```

```
## [1] 4
```

```
(2 - 2) * 3
```

```
## [1] 0
```

```
2 / (2 ^ 3)
```

```
## [1] 0.25
```

```
sin(pi / 2)
```

```
## [1] 1
```

```
log(exp(1))
```

```
## [1] 1
```

● Логічні операції:

```
0.5 == sqrt(0.25)
```

```
## [1] TRUE
```

```
5 != (10 / 2)
```

```
## [1] FALSE
```

```
2 + 3 > 4
```

```
## [1] TRUE
```

```
5 - 2 < sin(2)
```

```
## [1] FALSE
```

```
3 >= 10 / 3
```

```
## [1] FALSE
```

```
1 <= 1 + pi
```

```
## [1] TRUE
```

```
sqrt(2) ^ 2 == 2
```

```
## [1] FALSE
```

```
dplyr::near(sqrt(2) ^ 2, 2)
```

```
## [1] TRUE
```

```
TRUE | FALSE
```

```
## [1] TRUE
```

```
TRUE & FALSE
```

```
## [1] FALSE
```

- Як і в інших мовах, в R можна створювати **змінні** (variables)

```
a <- 2 + 2
```

- Назви повинні починатися з літер і повинні містити тільки літери, цифри, _ та .
- Існують різні стилі називання змінних: snake_case, camelCase, або з точками як у this.function
- Для виведення вмісту на екран треба просто вказати назву змінної:

```
a  
## [1] 4
```

- Як і в інших мовах, в R можна створювати **змінні** (variables)

```
a <- 2 + 2
```

- Назви повинні починатися з літер і повинні містити тільки літери, цифри, _ та .
- Існують різні стилі називання змінних: snake_case, camelCase, або з точками як у this.function
- Для виведення вмісту на екран треба просто вказати назву змінної:

```
a  
## [1] 4
```

- Як і в інших мовах, в R можна створювати **змінні** (variables)

```
a <- 2 + 2
```

- Назви повинні починатися з літер і повинні містити тільки літери, цифри, _ та .
- Існують різні стилі називання змінних: snake_case, camelCase, або з точками як у this.function
- Для виведення вмісту на екран треба просто вказати назву змінної:

```
a  
## [1] 4
```

- Як і в інших мовах, в R можна створювати **змінні** (variables)

```
a <- 2 + 2
```

- Назви повинні починатися з літер і повинні містити тільки літери, цифри, _ та .
- Існують різні стилі називання змінних: snake_case, camelCase, або з точками як у this.function
- Для виведення вмісту на екран треба просто вказати назву змінної:

```
a  
## [1] 4
```


Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

```
## Цілі числа
x = c(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10)
typeof(x)
#> [1] "integer"

## Числа з плаваючою комою
y = c(1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6, 7.7, 8.8, 9.9, 10.0)
typeof(y)
#> [1] "double"

## Логічні значення
z = c(TRUE, FALSE, TRUE, FALSE, TRUE, FALSE, TRUE, FALSE, TRUE, FALSE)
typeof(z)
#> [1] "logical"

## Текстові рядки
w = c("one", "two", "three", "four", "five", "six", "seven", "eight", "nine", "ten")
typeof(w)
#> [1] "character"

## Фактори
v = c("one", "two", "three", "four", "five", "six", "seven", "eight", "nine", "ten")
v = factor(v)
typeof(v)
#> [1] "factor"
```

Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

- дійсні (double):

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
vec_num
```

```
## [1] 1.1 2.3 -0.4
```

```
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

- цілі (integer):

```
vec_int <- c(1, 2, 3)
vec_int
```

```
## [1] "double"
```

```
vec_int <- c(1L, 2L, 3L)
```

```
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "integer"
```

- логічні (logical):

```
vec_log <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
```

```
vec_log
```

```
## [1] "double"
```

- числові (numeric):

```
vec_num <- c(1, 2, 3)
```

```
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

- **дійсні (double):**

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
vec_num
```

```
## [1] 1.1 2.3 -0.4
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

- **цілочисельні (integer):**

```
vec_int <- c(1, 2, 3)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "double"
```

```
vec_int <- c(1L, 2L, 3L)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "integer"
```

- **логічні (logical):**

```
vec_logic <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
typeof(vec_logic)
```

```
## [1] "logical"
```

- **символьні (character):**

```
vec_char <- c("Hello", "world", "!")
typeof(vec_char)
```

```
## [1] "character"
```

Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

- **дійсні** (double):

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
vec_num
```

```
## [1] 1.1 2.3 -0.4
```

```
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

- **цілочисельні** (integer):

```
vec_int <- c(1, 2, 3)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "double"
```

```
vec_int <- c(1L, 2L, 3L)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "integer"
```

- **логічні** (logical):

```
vec_logic <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
typeof(vec_logic)
```

```
## [1] "logical"
```

- **символьні** (character):

```
vec_char <- c("Hello", "world", "!")
typeof(vec_char)
```

```
## [1] "character"
```

Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

- **дійсні** (double):

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
vec_num
```

```
## [1] 1.1 2.3 -0.4
```

```
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

- **цілочисельні** (integer):

```
vec_int <- c(1, 2, 3)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "double"
```

```
vec_int <- c(1L, 2L, 3L)
```

```
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "integer"
```

- **логічні** (logical):

```
vec_logic <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
typeof(vec_logic)
```

```
## [1] "logical"
```

- **символьні** (character):

```
vec_char <- c("Hello", "world", "!")
typeof(vec_char)
```

```
## [1] "character"
```

Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

- **дійсні** (double):

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
vec_num
```

```
## [1] 1.1 2.3 -0.4
```

```
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

- **цілочисельні** (integer):

```
vec_int <- c(1, 2, 3)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "double"
```

```
vec_int <- c(1L, 2L, 3L)
```

```
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "integer"
```

- **логічні** (logical):

```
vec_logic <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
typeof(vec_logic)
```

```
## [1] "logical"
```

- **символьні** (character):

```
vec_char <- c("Hello", "world", "!")
typeof(vec_char)
```

```
## [1] "character"
```

Вектори (1)

- R — мова, у якій більшість функцій векторизовані
- Створити **вектор** (vector) можна за допомогою функції `c`
- Типи векторів, які нас цікавлять:

- **дійсні** (double):

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
vec_num
```

```
## [1] 1.1 2.3 -0.4
```

```
typeof(vec_num)
```

```
## [1] "double"
```

- **цілочисельні** (integer):

```
vec_int <- c(1, 2, 3)
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "double"
```

```
vec_int <- c(1L, 2L, 3L)
```

```
typeof(vec_int)
```

```
## [1] "integer"
```

- **логічні** (logical):

```
vec_logic <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
typeof(vec_logic)
```

```
## [1] "logical"
```

- **символьні** (character):

```
vec_char <- c("Hello", "world", "!")
typeof(vec_char)
```

```
## [1] "character"
```

- В R переважна більшість функцій є векторизована:

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
cos(vec_num)

## [1] 0.4535961 -0.6662760 0.9210610

exp(vec_num)

## [1] 3.004166 9.974182 0.670320

vec_num * vec_int

## [1] 1.1 4.6 -1.2
```

- Якщо один вектор коротший, то він повторюватиметься циклічно (т.зв. **recycling**)

```
a <- 1:10
b <- -5:-1
a + b

## [1] -4 -2 0 2 4 1 3 5 7 9
```

- Це особливо корисно, якщо один із операндів — скаляр (фактично вектор довжини 1)
- Дуже зручно утворювати індексні вектори

```
a + b > 0

## [1] FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
```


Вектори (2)

- В R переважна більшість функцій є векторизована:

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
cos(vec_num)

## [1] 0.4535961 -0.6662760 0.9210610

exp(vec_num)

## [1] 3.004166 9.974182 0.670320

vec_num * vec_int

## [1] 1.1 4.6 -1.2
```

- Якщо один вектор коротший, то він повторюватиметься циклічно (т.зв. **recycling**)

```
a <- 1:10
b <- -5:-1
a + b

## [1] -4 -2 0 2 4 1 3 5 7 9
```

- Це особливо корисно, якщо один із операндів — скаляр (фактично вектор довжини 1)
- Дуже зручно утворювати індексні вектори

```
a + b > 0

## [1] FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
```

Вектори (2)

- В R переважна більшість функцій є векторизована:

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
cos(vec_num)

## [1] 0.4535961 -0.6662760 0.9210610

exp(vec_num)

## [1] 3.004166 9.974182 0.670320

vec_num * vec_int

## [1] 1.1 4.6 -1.2
```

- Якщо один вектор коротший, то він повторюватиметься циклічно (т.зв. **recycling**)

```
a <- 1:10
b <- -5:-1
a + b

## [1] -4 -2 0 2 4 1 3 5 7 9
```

- Це особливо корисно, якщо один із операндів — скаляр (фактично вектор довжини 1)
- Дуже зручно утворювати індексні вектори

```
a + b > 0

## [1] FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
```

- В R переважна більшість функцій є векторизована:

```
vec_num <- c(1.1, 2.3, -0.4)
cos(vec_num)

## [1] 0.4535961 -0.6662760 0.9210610

exp(vec_num)

## [1] 3.004166 9.974182 0.670320

vec_num * vec_int

## [1] 1.1 4.6 -1.2
```

- Якщо один вектор коротший, то він повторюватиметься циклічно (т.зв. **recycling**)

```
a <- 1:10
b <- -5:-1
a + b

## [1] -4 -2 0 2 4 1 3 5 7 9
```

- Це особливо корисно, якщо один із операндів — скаляр (фактично вектор довжини 1)
- Дуже зручно утворювати індексні вектори

```
a + b > 0

## [1] FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
```

- Існує спеціальне **логічне** значення NA (not available), яке відповідає **пропущеним даним**

```
NA > 5
## [1] NA

NA == 5
## [1] NA

NA + 5
## [1] NA

NA == NA
## [1] NA
```

- Для перевірки на відсутність застосовуємо функцію `is.na`
- Для дійсних значень також можливі спеціальні значення `Inf` (infinity) та `NaN` (not a number, невизначеність)

```
c(-1, 0, 1) / 0
## [1] -Inf NaN Inf
```

- Для перевірки на нескінченність застосовуємо функції `is.finite`, `is.infinite`
- Для перевірки на невизначеність застосовуємо функцію `is.nan`

```
is.finite(4 / 0)
## [1] FALSE

is.nan(Inf - Inf)
## [1] TRUE

is.nan(log(-1))
## [1] TRUE
```

- Існує спеціальне **логічне** значення NA (not available), яке відповідає **пропущеним даним**

```
NA > 5
## [1] NA
NA == 5
## [1] NA
NA + 5
## [1] NA
NA == NA
## [1] NA
```

- Для перевірки на відсутність застосовуємо функцію `is.na`
- Для дійсних значень також можливі спеціальні значення Inf (infinity) та NaN (not a number, невизначеність)

```
c(-1, 0, 1) / 0
## [1] -Inf NaN Inf
```

- Для перевірки на нескінченність застосовуємо функції `is.finite`, `is.infinite`
- Для перевірки на невизначеність застосовуємо функцію `is.nan`

```
is.finite(4 / 0)
## [1] FALSE
is.nan(Inf - Inf)
## [1] TRUE
is.nan(log(-1))
## [1] TRUE
```

Спеціальні значення

- Існує спеціальне **логічне** значення NA (not available), яке відповідає **пропущеним даним**

```
NA > 5
## [1] NA

NA == 5
## [1] NA

NA + 5
## [1] NA

NA == NA
## [1] NA
```

- Для перевірки на відсутність застосовуємо функцію `is.na`
- Для дійсних значень також можливі спеціальні значення Inf (infinity) та NaN (not a number, невизначеність)

```
c(-1, 0, 1) / 0
## [1] -Inf NaN Inf
```

- Для перевірки на нескінченність застосовуємо функції `is.finite`, `is.infinite`
- Для перевірки на невизначеність застосовуємо функцію `is.nan`

```
is.finite(4 / 0)
## [1] FALSE

is.nan(Inf - Inf)
## [1] TRUE

is.nan(log(-1))
## [1] TRUE
```

Спеціальні значення

- Існує спеціальне **логічне** значення NA (not available), яке відповідає **пропущеним даним**

```
NA > 5
## [1] NA

NA == 5
## [1] NA

NA + 5
## [1] NA

NA == NA
## [1] NA
```

- Для перевірки на відсутність застосовуємо функцію `is.na`
- Для дійсних значень також можливі спеціальні значення Inf (infinity) та NaN (not a number, невизначеність)

```
c(-1, 0, 1) / 0
## [1] -Inf NaN Inf
```

- Для перевірки на нескінченність застосовуємо функції `is.finite`, `is.infinite`
- Для перевірки на невизначеність застосовуємо функцію `is.nan`

```
is.finite(4 / 0)
## [1] FALSE

is.nan(Inf - Inf)
## [1] TRUE

is.nan(log(-1))
## [1] TRUE
```

Спеціальні значення

- Існує спеціальне **логічне** значення NA (not available), яке відповідає **пропущеним даним**

```
NA > 5
## [1] NA

NA == 5
## [1] NA

NA + 5
## [1] NA

NA == NA
## [1] NA
```

- Для перевірки на відсутність застосовуємо функцію `is.na`
- Для дійсних значень також можливі спеціальні значення Inf (infinity) та NaN (not a number, невизначеність)

```
c(-1, 0, 1) / 0
## [1] -Inf NaN Inf
```

- Для перевірки на нескінченність застосовуємо функції `is.finite`, `is.infinite`
- Для перевірки на невизначеність застосовуємо функцію `is.nan`

```
is.finite(4 / 0)
## [1] FALSE

is.nan(Inf - Inf)
## [1] TRUE

is.nan(log(-1))
## [1] TRUE
```


Індексація векторів (1)

- Індексація векторів в R починається з 1

```
vec <- 10:1  
vec[1]  
  
## [1] 10
```

- Індексувати можна індексним вектором

```
vec[c(1, 4, 6)]  
  
## [1] 10 7 5  
  
vec[vec %% 2 == 0]  
  
## [1] 10 8 6 4 2  
  
vec[(vec > 3) & (vec < 7)]  
  
## [1] 6 5 4
```

- Можна явно вказувати, які елементи викинути

```
vec[-c(1, 4, 6)]  
  
## [1] 9 8 6 4 3 2 1
```

Індексація векторів (1)

- Індексація векторів в R починається з 1

```
vec <- 10:1  
vec[1]  
  
## [1] 10
```

- Індексувати можна індексним вектором

```
vec[c(1, 4, 6)]  
  
## [1] 10 7 5
```

```
vec[vec %% 2 == 0]  
  
## [1] 10 8 6 4 2
```

```
vec[(vec > 3) & (vec < 7)]  
  
## [1] 6 5 4
```

- Можна явно вказувати, які елементи викинути

```
vec[-c(1, 4, 6)]  
  
## [1] 9 8 6 4 3 2 1
```

Індексація векторів (1)

- Індексація векторів в R починається з 1

```
vec <- 10:1  
vec[1]  
  
## [1] 10
```

- Індексувати можна індексним вектором

```
vec[c(1, 4, 6)]  
  
## [1] 10 7 5  
  
vec[vec %% 2 == 0]  
  
## [1] 10 8 6 4 2  
  
vec[(vec > 3) & (vec < 7)]  
  
## [1] 6 5 4
```

- Можна явно вказувати, які елементи викинути

```
vec[-c(1, 4, 6)]  
  
## [1] 9 8 6 4 3 2 1
```

- Елементом вектора можна присвоїти імена

```
vec <- 1:3  
names(vec) <- c("a", "b", "c")  
vec
```

```
## a b c  
## 1 2 3
```

- Тоді індексацію можна робити також і за іменами

```
vec[c("a", "c")]
```

```
## a c  
## 1 3
```

- Індексацію можна використовувати для внесення змін у вектор

```
vec <- 1:10  
vec[vec > 5] <- 2  
vec
```

```
## [1] 1 2 3 4 5 2 2 2 2 2
```

Індексація векторів (2)

- Елементам вектора можна присвоїти імена

```
vec <- 1:3  
names(vec) <- c("a", "b", "c")  
vec
```

```
## a b c  
## 1 2 3
```

- Тоді індексацію можна робити також і за іменами

```
vec[c("a", "c")]
```

```
## a c  
## 1 3
```

- Індексацію можна використовувати для внесення змін у вектор

```
vec <- 1:10  
vec[vec > 5] <- 2  
vec
```

```
## [1] 1 2 3 4 5 2 2 2 2 2
```

Індексація векторів (2)

- Елементам вектора можна присвоїти імена

```
vec <- 1:3  
names(vec) <- c("a", "b", "c")  
vec
```

```
## a b c  
## 1 2 3
```

- Тоді індексацію можна робити також і за іменами

```
vec[c("a", "c")]
```

```
## a c  
## 1 3
```

- Індексацію можна використовувати для внесення змін у вектор

```
vec <- 1:10  
vec[vec > 5] <- 2  
vec
```

```
## [1] 1 2 3 4 5 2 2 2 2 2
```

- Для моделювання **категорійних змінних** (categorical variables) в R застосовують спеціальний вид вектора — **фактор** (factor)
- Фактично це є цілочисельний вектор, але числа кодують окремі категорії (levels)

```
months <- c(
  "Jan", "Feb", "Mar", "Apr", "May", "Jun",
  "Jul", "Aug", "Sep", "Oct", "Nov", "Dec"
)
months_factor <- factor(months, levels = months)
months_factor

## [1] Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec

levels(months_factor)

## [1] "Jan" "Feb" "Mar" "Apr" "May" "Jun" "Jul" "Aug" "Sep" "Oct" "Nov" "Dec"
```

- Можна створити вектор і з частиною категорій

```
factor(c("Dec", "Jan", "Feb"), levels = months)

## [1] Dec Jan Feb
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
```

- Використання факторів унеможливорює описки, дає можливість сортувати категорії та спрощує роботу з ними

- Для моделювання **категорійних змінних** (categorical variables) в R застосовують спеціальний вид вектора — **фактор** (factor)
- Фактично це є цілочисельний вектор, але числа кодують окремі категорії (levels)

```
months <- c(
  "Jan", "Feb", "Mar", "Apr", "May", "Jun",
  "Jul", "Aug", "Sep", "Oct", "Nov", "Dec"
)
months_factor <- factor(months, levels = months)
months_factor

## [1] Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec

levels(months_factor)
```

```
## [1] "Jan" "Feb" "Mar" "Apr" "May" "Jun" "Jul" "Aug" "Sep" "Oct" "Nov" "Dec"
```

- Можна створити вектор і з частиною категорій

```
factor(c("Dec", "Jan", "Feb"), levels = months)

## [1] Dec Jan Feb
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
```

- Використання факторів унеможливорює описки, дає можливість сортувати категорії та спрощує роботу з ними

- Для моделювання **категорійних змінних** (categorical variables) в R застосовують спеціальний вид вектора — **фактор** (factor)
- Фактично це є цілочисельний вектор, але числа кодують окремі категорії (levels)

```
months <- c(
  "Jan", "Feb", "Mar", "Apr", "May", "Jun",
  "Jul", "Aug", "Sep", "Oct", "Nov", "Dec"
)
months_factor <- factor(months, levels = months)
months_factor

## [1] Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec

levels(months_factor)

## [1] "Jan" "Feb" "Mar" "Apr" "May" "Jun" "Jul" "Aug" "Sep" "Oct" "Nov" "Dec"
```

- Можна створити вектор і з частиною категорій

```
factor(c("Dec", "Jan", "Feb"), levels = months)

## [1] Dec Jan Feb
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
```

- Використання факторів унеможливорює описки, дає можливість сортувати категорії та спрощує роботу з ними

- Для моделювання **категорійних змінних** (categorical variables) в R застосовують спеціальний вид вектора — **фактор** (factor)
- Фактично це є цілочисельний вектор, але числа кодують окремі категорії (levels)

```
months <- c(
  "Jan", "Feb", "Mar", "Apr", "May", "Jun",
  "Jul", "Aug", "Sep", "Oct", "Nov", "Dec"
)
months_factor <- factor(months, levels = months)
months_factor

## [1] Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec

levels(months_factor)
```

```
## [1] "Jan" "Feb" "Mar" "Apr" "May" "Jun" "Jul" "Aug" "Sep" "Oct" "Nov" "Dec"
```

- Можна створити вектор і з частиною категорій

```
factor(c("Dec", "Jan", "Feb"), levels = months)

## [1] Dec Jan Feb
## Levels: Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sep Oct Nov Dec
```

- Використання факторів унеможливорює описки, дає можливість сортувати категорії та спрощує роботу з ними

Приведення типів (1)

- Вектори можна об'єднувати

```
a <- 1:3  
c(a, a, a)  
## [1] 1 2 3 1 2 3 1 2 3
```

- Об'єднання векторів різних типів веде до неявного приведення типів

```
typeof(c(TRUE, 1L))  
## [1] "integer"  
typeof(c(1L, 1.5))  
## [1] "double"  
typeof(c(1.5, "a"))  
## [1] "character"
```

- Неявне приведення типів зручно використовувати, щоб рахувати число чи частку елементів

```
x <- c(4, 10, 2, 7, 4, 9)  
sum(x > 5) # скільки чисел перевищує 5  
## [1] 3  
mean(x <= 5) # частка чисел, не більших 5  
## [1] 0.5
```

Приведення типів (1)

- Вектори можна об'єднувати

```
a <- 1:3  
c(a, a, a)  
## [1] 1 2 3 1 2 3 1 2 3
```

- Об'єднання векторів різних типів веде до неявного приведення типів

```
typeof(c(TRUE, 1L))
```

```
## [1] "integer"
```

```
typeof(c(1L, 1.5))
```

```
## [1] "double"
```

```
typeof(c(1.5, "a"))
```

```
## [1] "character"
```

- Неявне приведення типів зручно використовувати, щоб рахувати число чи частку елементів

```
x <- c(4, 10, 2, 7, 4, 9)  
sum(x > 5) # скільки чисел перевищує 5  
## [1] 3  
mean(x <= 5) # частка чисел, не більших 5  
## [1] 0.5
```

Приведення типів (1)

- Вектори можна об'єднувати

```
a <- 1:3
c(a, a, a)

## [1] 1 2 3 1 2 3 1 2 3
```

- Об'єднання векторів різних типів веде до неявного приведення типів

```
typeof(c(TRUE, 1L))
```

```
## [1] "integer"
```

```
typeof(c(1L, 1.5))
```

```
## [1] "double"
```

```
typeof(c(1.5, "a"))
```

```
## [1] "character"
```

- Неявне приведення типів зручно використовувати, щоб рахувати число чи частку елементів

```
x <- c(4, 10, 2, 7, 4, 9)
sum(x > 5) # скільки чисел перевищує 5

## [1] 3

mean(x <= 5) # частка чисел, не більших 5

## [1] 0.5
```

Приведення типів (2)

- Приведення типів можна виконати явно

```
vec <- c(1, 0, 1, 0)
```

```
as.character(vec)
```

```
## [1] "1" "0" "1" "0"
```

```
as.logical(vec)
```

```
## [1] TRUE FALSE TRUE FALSE
```

```
vec2 <- c("2", "3.4", "TRUE")
```

```
as.numeric(vec2)
```

```
## [1] 2.0 3.4 NA
```

```
vec3 <- c("a", "b")
```

```
as.double(vec3)
```

```
## [1] NA NA
```

- Також можна явно привести вектор до фактора

```
as.factor(c(1, 2, 3, 2, 3, 1))
```

```
## [1] 1 2 3 2 3 1
```

```
## Levels: 1 2 3
```

Приведення типів (2)

- Приведення типів можна виконати явно

```
vec <- c(1, 0, 1, 0)
```

```
as.character(vec)
```

```
## [1] "1" "0" "1" "0"
```

```
as.logical(vec)
```

```
## [1] TRUE FALSE TRUE FALSE
```

```
vec2 <- c("2", "3.4", "TRUE")
```

```
as.numeric(vec2)
```

```
## [1] 2.0 3.4 NA
```

```
vec3 <- c("a", "b")
```

```
as.double(vec3)
```

```
## [1] NA NA
```

- Також можна явно привести вектор до фактора

```
as.factor(c(1, 2, 3, 2, 3, 1))
```

```
## [1] 1 2 3 2 3 1
```

```
## Levels: 1 2 3
```

Рядки (1)

- Як і в інших мовах, **рядок** (string) в R — це послідовність символів
- Їх можна створювати і одинарними, і подвійними лапками:

```
string1 <- "Hello world!"  
string2 <- 'Hello "world"!'
```

- Окремі символи потрібно **екранувати** (escape) за допомогою \:

```
c("\\", "\\n", "\\t")  
## [1] "\" \"\\n\" \"\\t"
```

- Базовий пакет R містить функції для роботи з рядками, але сучасний підхід полягає у застосуванні функцій із пакету `stringr` (складова пакета `tidyverse`)

- Довжина

```
str_length(c("a", "Data analysis", NA))  
## [1] 1 13 NA
```

- Конкатенація

```
str_c("a", "b")  
## [1] "ab"  
str_c("a", "b", sep = ", ")  
## [1] "a, b"  
str_c("pref-", c("1", NA, "2"), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" NA "pref-2-suff"  
str_c("pref-", str_replace_na(c("1", NA, "2")), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" "pref-NA-suff" "pref-2-suff"
```


Рядки (1)

- Як і в інших мовах, **рядок** (string) в R — це послідовність символів
- Їх можна створювати і одинарними, і подвійними лапками:

```
string1 <- "Hello world!"  
string2 <- 'Hello "world"!'
```

- Окремі символи потрібно **екранувати** (escape) за допомогою \:

```
c("\\", "\\n", "\\t")  
## [1] "\" \"\\n\" \"\\t"
```

- Базовий пакет R містить функції для роботи з рядками, але сучасний підхід полягає у застосуванні функцій із пакету `stringr` (складова пакета `tidyverse`)
- Довжина

```
str_length(c("a", "Data analysis", NA))  
## [1] 1 13 NA
```

- Конкатенація

```
str_c("a", "b")  
## [1] "ab"  
str_c("a", "b", sep = ", ")  
## [1] "a, b"  
str_c("pref-", c("1", NA, "2"), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" NA "pref-2-suff"  
str_c("pref-", str_replace_na(c("1", NA, "2")), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" "pref-NA-suff" "pref-2-suff"
```

Рядки (1)

- Як і в інших мовах, **рядок** (string) в R — це послідовність символів
- Їх можна створювати і одинарними, і подвійними лапками:

```
string1 <- "Hello world!"  
string2 <- 'Hello "world"!'
```

- Окремі символи потрібно **екранувати** (escape) за допомогою \:

```
c("\\", "\\n", "\\t")  
## [1] "\" \"\\n\" \"\\t"
```

- Базовий пакет R містить функції для роботи з рядками, але сучасний підхід полягає у застосуванні функцій із пакету `stringr` (складова пакета `tidyverse`)
- Довжина

```
str_length(c("a", "Data analysis", NA))  
## [1] 1 13 NA
```

- Конкатенація

```
str_c("a", "b")  
## [1] "ab"  
str_c("a", "b", sep = ", ")  
## [1] "a, b"  
str_c("pref-", c("1", NA, "2"), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" NA "pref-2-suff"  
str_c("pref-", str_replace_na(c("1", NA, "2")), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" "pref-NA-suff" "pref-2-suff"
```

Рядки (1)

- Як і в інших мовах, **рядок** (string) в R — це послідовність символів
- Їх можна створювати і одинарними, і подвійними лапками:

```
string1 <- "Hello world!"  
string2 <- 'Hello "world"!'
```

- Окремі символи потрібно **екранувати** (escape) за допомогою \:

```
c("\\", "\\n", "\\t")  
## [1] "\" \"\\n\" \"\\t"
```

- Базовий пакет R містить функції для роботи з рядками, але сучасний підхід полягає у застосуванні функцій із пакету `stringr` (складово пакета `tidyverse`)

- Довжина

```
str_length(c("a", "Data analysis", NA))  
## [1] 1 13 NA
```

- Конкатенація

```
str_c("a", "b")  
## [1] "ab"  
str_c("a", "b", sep = ", ")  
## [1] "a, b"  
str_c("pref-", c("1", NA, "2"), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" NA "pref-2-suff"  
str_c("pref-", str_replace_na(c("1", NA, "2")), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" "pref-NA-suff" "pref-2-suff"
```

Рядки (1)

- Як і в інших мовах, **рядок** (string) в R — це послідовність символів
- Їх можна створювати і одинарними, і подвійними лапками:

```
string1 <- "Hello world!"  
string2 <- 'Hello "world"!'
```

- Окремі символи потрібно **екранувати** (escape) за допомогою \:

```
c("\\", "\\n", "\\t")  
## [1] "\" \"\\n\" \"\\t\"
```

- Базовий пакет R містить функції для роботи з рядками, але сучасний підхід полягає у застосуванні функцій із пакету `stringr` (складова пакета `tidyverse`)
- Довжина

```
str_length(c("a", "Data analysis", NA))  
## [1] 1 13 NA
```

- Конкатенація

```
str_c("a", "b")  
## [1] "ab"  
str_c("a", "b", sep = ", ")  
## [1] "a, b"  
str_c("pref-", c("1", NA, "2"), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" NA "pref-2-suff"  
str_c("pref-", str_replace_na(c("1", NA, "2")), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" "pref-NA-suff" "pref-2-suff"
```

Рядки (1)

- Як і в інших мовах, **рядок** (string) в R — це послідовність символів
- Їх можна створювати і одинарними, і подвійними лапками:

```
string1 <- "Hello world!"  
string2 <- 'Hello "world"!'
```

- Окремі символи потрібно **екранувати** (escape) за допомогою \:

```
c("\\", "\\ ", "\\n", "\\t")  
## [1] "\\" "\\ " "\\n" "\\t"
```

- Базовий пакет R містить функції для роботи з рядками, але сучасний підхід полягає у застосуванні функцій із пакету `stringr` (складова пакета `tidyverse`)
- Довжина

```
str_length(c("a", "Data analysis", NA))  
## [1] 1 13 NA
```

- Конкатенація

```
str_c("a", "b")  
## [1] "ab"  
  
str_c("a", "b", sep = ", ")  
## [1] "a, b"  
  
str_c("pref-", c("1", NA, "2"), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" NA "pref-2-suff"  
  
str_c("pref-", str_replace_na(c("1", NA, "2")), "-suff")  
## [1] "pref-1-suff" "pref-NA-suff" "pref-2-suff"
```

- Виділення підрядка

```
x <- c("Яблуко", "Банан")
str_sub(x, 1, 3)

## [1] "Ябл" "Бан"

str_sub(x, -3, -1)

## [1] "уко" "нан"

str_sub(x, 1, 6)

## [1] "Яблуко" "Банан"
```

- Зміна регістра

```
x <- c("ЯБЛУКО", "БАНАН")
str_to_lower(x)

## [1] "яблуко" "банан"

str_to_upper(x)

## [1] "ЯБЛУКО" "БАНАН"

str_to_title(x)

## [1] "Яблуко" "Банан"
```

- Сортування

```
x <- c("Ієремія", "Артем", "Яків")
str_sort(x)

## [1] "Артем" "Ієремія" "Яків"
```

- Виділення підрядка

```
x <- c("Яблуко", "Банан")
str_sub(x, 1, 3)

## [1] "Ябл" "Бан"

str_sub(x, -3, -1)

## [1] "уко" "нан"

str_sub(x, 1, 6)

## [1] "Яблуко" "Банан"
```

- Зміна регістра

```
x <- c("ЯбЛуко", "БанАН")
str_to_lower(x)

## [1] "яблуко" "банан"

str_to_upper(x)

## [1] "ЯБЛУКО" "БАНАН"

str_to_title(x)

## [1] "Яблуко" "Банан"
```

- Сортування

```
x <- c("Ієремія", "Артем", "Яків")
str_sort(x)

## [1] "Артем" "Ієремія" "Яків"
```

- Виділення підрядка

```
x <- c("Яблуко", "Банан")
str_sub(x, 1, 3)

## [1] "Ябл" "Бан"

str_sub(x, -3, -1)

## [1] "уко" "нан"

str_sub(x, 1, 6)

## [1] "Яблуко" "Банан"
```

- Зміна регістра

```
x <- c("ЯБЛУКО", "БАНАН")
str_to_lower(x)

## [1] "яблуко" "банан"

str_to_upper(x)

## [1] "ЯБЛУКО" "БАНАН"

str_to_title(x)

## [1] "Яблуко" "Банан"
```

- Сортування

```
x <- c("Ієремія", "Артем", "Яків")
str_sort(x)

## [1] "Артем" "Ієремія" "Яків"
```


- **Списки (lists)** в R використовують для зберігання різнотипних даних
- Для перегляду їхньої структури корисною є функція `str`

```
list_exmp <- list(  
  "list_1" = list("a", 1L, 1.5, TRUE),  
  "list_2" = list(Jan = 1, Feb = 2, Mar = 3),  
  "list_3" = 3  
)  
str(list_exmp)  
  
## List of 3  
## $ list_1:List of 4  
## ..$ : chr "a"  
## ..$ : int 1  
## ..$ : num 1.5  
## ..$ : logi TRUE  
## $ list_2:List of 3  
## ..$ Jan: num 1  
## ..$ Feb: num 2  
## ..$ Mar: num 3  
## $ list_3: num 3
```

- **Списки** (lists) в R використовують для зберігання різнотипних даних
- Для перегляду їхньої структури корисною є функція `str`

```
list_exmp <- list(  
  "list_1" = list("a", 1L, 1.5, TRUE),  
  "list_2" = list(Jan = 1, Feb = 2, Mar = 3),  
  "list_3" = 3  
)  
str(list_exmp)
```

```
## List of 3  
## $ list_1:List of 4  
## ..$ : chr "a"  
## ..$ : int 1  
## ..$ : num 1.5  
## ..$ : logi TRUE  
## $ list_2:List of 3  
## ..$ Jan: num 1  
## ..$ Feb: num 2  
## ..$ Mar: num 3  
## $ list_3: num 3
```

- Індекссування списків можна робити в декілька способів
- За допомогою [] можна дістати **список**

```
list_exmp[1:2]

## $list_1
## $list_1[[1]]
## [1] "a"
##
## $list_1[[2]]
## [1] 1
##
## $list_1[[3]]
## [1] 1.5
##
## $list_1[[4]]
## [1] TRUE
##
##
## $list_2
## $list_2$Jan
## [1] 1
##
## $list_2$Feb
## [1] 2
##
## $list_2$Mar
## [1] 3

list_exmp[3]

## $list_3
## [1] 3
```

- Індексуювання списків можна робити в декілька способів
- За допомогою [] можна дістати **список**

```
list_exmp[1:2]
```

```
## $list_1  
## $list_1[[1]]  
## [1] "a"  
##  
## $list_1[[2]]  
## [1] 1  
##  
## $list_1[[3]]  
## [1] 1.5  
##  
## $list_1[[4]]  
## [1] TRUE  
##  
##  
## $list_2  
## $list_2$Jan  
## [1] 1  
##  
## $list_2$Feb  
## [1] 2  
##  
## $list_2$Mar  
## [1] 3
```

```
list_exmp[3]
```

```
## $list_3  
## [1] 3
```

- За допомогою `[[]]` можна дістати **елемент списку**

```
list_exmp[[2]]
```

```
## $Jan  
## [1] 1  
##  
## $Feb  
## [1] 2  
##  
## $Mar  
## [1] 3
```

- `$` працює аналогічно, але особливо корисно для йменованих елементів

```
list_exmp$list_2$Feb
```

```
## [1] 2
```

- За допомогою `[[]]` можна дістати **елемент списку**

```
list_exmp[[2]]
```

```
## $Jan  
## [1] 1  
##  
## $Feb  
## [1] 2  
##  
## $Mar  
## [1] 3
```

- `$` працює аналогічно, але особливо корисно для йменованих елементів

```
list_exmp$list_2$Feb
```

```
## [1] 2
```

Функції в R (1)

- R — багато в чому функціональна мова, пакетів із функціями величезна кількість
- Числові операції з векторами

```
vec <- c(-3, 0, 5, 5, -3, 8)
sum(vec)
## [1] 12

max(vec)
## [1] 8

min(vec)
## [1] -3

median(vec)
## [1] 2.5

mean(vec)
## [1] 2

sd(vec) # середньоквадратичне відхилення
## [1] 4.64758

summary(vec) # максимум, мінімум, сподівання і квартилі
##      Min. 1st Qu.  Median    Mean 3rd Qu.    Max.
##      -3.00  -2.25    2.50    2.00    5.00    8.00

vec_na <- c(NA, 1, 2)
mean(vec_na)
## [1] NA

mean(vec_na, na.rm = TRUE)
## [1] 1.5
```

Функції в R (1)

- R — багато в чому функціональна мова, пакетів із функціями величезна кількість
- Числові операції з векторами

```
vec <- c(-3, 0, 5, 5, -3, 8)
sum(vec)

## [1] 12

max(vec)

## [1] 8

min(vec)

## [1] -3

median(vec)

## [1] 2.5

mean(vec)

## [1] 2

sd(vec)  # середньоквадратичне відхилення

## [1] 4.64758

summary(vec)  # максимум, мінімум, сподівання і квартилі

##      Min. 1st Qu.  Median    Mean 3rd Qu.    Max.
##    -3.00  -2.25   2.50   2.00   5.00   8.00

vec_na <- c(NA, 1, 2)
mean(vec_na)

## [1] NA

mean(vec_na, na.rm = TRUE)

## [1] 1.5
```


● Маніпуляції з векторами

```
length(vec)
```

```
## [1] 6
```

```
sort(vec)
```

```
## [1] -3 -3 0 5 5 8
```

```
unique(vec)
```

```
## [1] -3 0 5 8
```

```
rev(vec) # задом наперед
```

```
## [1] 8 -3 5 5 0 -3
```

```
table(vec) # скільки яких елементів
```

```
## vec
```

```
## -3 0 5 8
```

```
## 2 1 2 1
```

● Генерування векторів

```
seq(1, 5)
```

```
## [1] 1 2 3 4 5
```

```
seq(1, 5, by = 2)
```

```
## [1] 1 3 5
```

```
rep("a", 5)
```

```
## [1] "a" "a" "a" "a" "a"
```

```
rep(FALSE, 5)
```

```
## [1] FALSE FALSE FALSE FALSE FALSE
```

● Маніпуляції з векторами

```
length(vec)
## [1] 6
sort(vec)
## [1] -3 -3 0 5 5 8
unique(vec)
## [1] -3 0 5 8
rev(vec) # задом наперед
## [1] 8 -3 5 5 0 -3
table(vec) # скільки яких елементів
## vec
## -3 0 5 8
## 2 1 2 1
```

● Генерування векторів

```
seq(1, 5)
## [1] 1 2 3 4 5
seq(1, 5, by = 2)
## [1] 1 3 5
rep("a", 5)
## [1] "a" "a" "a" "a" "a"
rep(FALSE, 5)
## [1] FALSE FALSE FALSE FALSE FALSE
```

- Синтаксис для написання власних функцій:

```
add <- function(x, y) {  
  x + y  
}
```

```
add(2, 3)
```

```
## [1] 5
```

- { ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- } завжди повинен стояти на окремому рядку
- Завжди потрібно робити відступи
- За замовчуванням повертають результат останнього рядка
- Щоб явно вказати, що повертають, потрібно використати `return`

```
add_and_subtract <- function(x, y){  
  a <- x + y  
  b <- x - y  
  return(list("sum" = a, "diff" = b))  
}
```

```
add_and_subtract(2, 3)
```

```
## Sum  
## [1] 5  
##  
## diff  
## [1] -1
```

- Синтаксис для написання власних функцій:

```
add <- function(x, y) {  
  x + y  
}
```

```
add(2, 3)
```

```
## [1] 5
```

- { ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- } завжди повинен стояти на окремому рядку
- Завжди потрібно робити відступи
- За замовчуванням повертають результат останнього рядка
- Щоб явно вказати, що повертають, потрібно використати `return`

```
add_and_subtract <- function(x, y) {  
  a <- x + y  
  b <- x - y  
  return(list("sum" = a, "diff" = b))  
}
```

```
add_and_subtract(2, 3)
```

```
## Sum  
## [1] 5  
##  
## diff  
## [1] -1
```

- Синтаксис для написання власних функцій:

```
add <- function(x, y) {  
  x + y  
}
```

```
add(2, 3)
```

```
## [1] 5
```

- { ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- } завжди повинен стояти на окремому рядку
- Завжди потрібно робити відступи
- За замовчуванням повертають результат останнього рядка
- Щоб явно вказати, що повертають, потрібно використати `return`

```
add_and_subtract <- function(x, y) {  
  a <- x + y  
  b <- x - y  
  return(list("sum" = a, "diff" = b))  
}
```

```
add_and_subtract(2, 3)
```

```
## $sum  
## [1] 5  
##  
## $diff  
## [1] -1
```

- Синтаксис для написання власних функцій:

```
add <- function(x, y) {  
  x + y  
}
```

```
add(2, 3)
```

```
## [1] 5
```

- { ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- } завжди повинен стояти на окремому рядку
- Завжди потрібно робити відступи
- За замовчуванням повертають результат останнього рядка
- Щоб явно вказати, що повертають, потрібно використати `return`

```
add_and_subtract <- function(x, y) {  
  a <- x + y  
  b <- x - y  
  return(list("sum" = a, "diff" = b))  
}
```

```
add_and_subtract(2, 3)
```

```
## $sum  
## [1] 5  
##  
## $diff  
## [1] -1
```

- Синтаксис для написання власних функцій:

```
add <- function(x, y) {  
  x + y  
}
```

```
add(2, 3)
```

```
## [1] 5
```

- { ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- } завжди повинен стояти на окремому рядку
- Завжди потрібно робити відступи
- За замовчуванням повертають результат останнього рядка
- Щоб явно вказати, що повертають, потрібно використати `return`

```
add_and_subtract <- function(x, y) {  
  a <- x + y  
  b <- x - y  
  return(list("sum" = a, "diff" = b))  
}
```

```
add_and_subtract(2, 3)
```

```
## $sum  
## [1] 5  
##  
## $diff  
## [1] -1
```

- Синтаксис для написання власних функцій:

```
add <- function(x, y) {  
  x + y  
}
```

```
add(2, 3)
```

```
## [1] 5
```

- { ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- } завжди повинен стояти на окремому рядку
- Завжди потрібно робити відступи
- За замовчуванням повертають результат останнього рядка
- Щоб явно вказати, що повертають, потрібно використати return

```
add_and_subtract <- function(x, y) {  
  a <- x + y  
  b <- x - y  
  return(list("sum" = a, "diff" = b))  
}
```

```
add_and_subtract(2, 3)
```

```
## $sum  
## [1] 5  
##  
## $diff  
## [1] -1
```


● Іменовані аргументи

```
zero_out <- function(vec, threshold){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

● Значення за замовчуванням

```
zero_out <- function(vec, threshold = 1){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3))
```

```
## [1] 1 0 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

- В окремих функціях може бути нефіксована кількість аргументів
- Наприклад, `sum` має сигнатуру `sum(..., na.rm = FALSE)`
- Тому можна викликати і `sum(1, 2, 3)`, і `sum(1:5)` тощо

● Іменовані аргументи

```
zero_out <- function(vec, threshold){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

● Значення за замовчуванням

```
zero_out <- function(vec, threshold = 1){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3))
```

```
## [1] 1 0 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

- В окремих функціях може бути нефіксована кількість аргументів
- Наприклад, `sum` має сигнатуру `sum(..., na.rm = FALSE)`
- Тому можна викликати і `sum(1, 2, 3)`, і `sum(1:5)` тощо

● Іменовані аргументи

```
zero_out <- function(vec, threshold){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

● Значення за замовчуванням

```
zero_out <- function(vec, threshold = 1){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3))
```

```
## [1] 1 0 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

● В окремих функціях може бути нефіксована кількість аргументів

- Наприклад, `sum` має сигнатуру `sum(..., na.rm = FALSE)`
- Тому можна викликати і `sum(1, 2, 3)`, і `sum(1:5)` тощо

- Іменовані аргументи

```
zero_out <- function(vec, threshold){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

- Значення за замовчуванням

```
zero_out <- function(vec, threshold = 1){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3))
```

```
## [1] 1 0 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

- В окремих функціях може бути нефіксована кількість аргументів
- Наприклад, `sum` має сигнатуру `sum(..., na.rm = FALSE)`
- Тому можна викликати і `sum(1, 2, 3)`, і `sum(1:5)` тощо

- Іменовані аргументи

```
zero_out <- function(vec, threshold){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

- Значення за замовчуванням

```
zero_out <- function(vec, threshold = 1){  
  vec[abs(vec) > threshold] <- 0  
  return(vec)  
}
```

```
zero_out(c(1, 2, 3))
```

```
## [1] 1 0 0
```

```
zero_out(c(1, 2, 3), threshold = 2)
```

```
## [1] 1 2 0
```

- В окремих функціях може бути нефіксована кількість аргументів
- Наприклад, `sum` має сигнатуру `sum(..., na.rm = FALSE)`
- Тому можна викликати і `sum(1, 2, 3)`, і `sum(1:5)` тощо

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` краще, ніж `removeOutliers` або `remove_outliers`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `outliers` краще, ніж `rem_outliers`, `purge_outliers` — гірше
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers, remove_na, remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove, na_remove, typos_remove` — не ОК
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:

- `x`, `y`, `z`: вектори

- `xy`: вектор парних координат

- `xy`: матриця

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

Функції в R: корисні поради

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

- Ім'я функції повинно бути коротким, але змістовним
 - `remove_outliers` — краще, ніж `rem_out`
- Варто притримуватися однакового стилю в іменуваннях
 - `remove_outliers` не може йти поряд з `removeMissingValues`
- Для функцій із однієї сім'ї потрібно використовувати однаковий префікс
 - `remove_outliers`, `remove_na`, `remove_typos` — ОК
 - `outliers_remove`, `na_remove`, `typos_remove` — не ОК!
- Потрібно бути дуже акуратним, щоб випадково не перевизначити базові речі в R, написавши щось типу `c <- 10`
- Не забувайте рясно коментувати код: початок коментаря позначає символ `#`
- Імена аргументів:
 - `x`, `y`, `z`: вектори
 - `w`: вектор вагових коефіцієнтів
 - `df`: датафрейм (розглядатимемо далі)
 - `i`, `j`: індекси (як правило, рядок і стовпець)
 - `n`: довжина вектора або число рядків
 - `p`: число стовпців

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)) {
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Відсутні нульові елементи"
}
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
```

```
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)) {
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Жодних нульових елементів"
}
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}

y

## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)) {
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Жодних нульових елементів"
}

## [1] "Є нульові елементи"
```


Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
```

```
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)) {
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Жодних нульових елементів"
}
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
```

```
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)){
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Немає нульових елементів"
}
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
```

```
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)){
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Немає нульових елементів"
}
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)){
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Немає нульових елементів"
}
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (1)

- Як і в інших мовах, умовне виконання коду можна досягти за допомогою виразу `if`

```
x <- 2
if (x > 0) {
  y <- sqrt(2)
} else {
  y <- 0
}
y
```

```
## [1] 1.414214
```

- `{` ніколи не може бути першою в рядочку, за нею завжди повинен починатися новий рядок
- `}` завжди повинен стояти на окремому рядку, якщо тільки за ним не йде `else`
- Для складних умов можна використовувати логічні оператори `&&` (і), `||` (чи)
- Завжди потрібно робити відступи
- Умова повинна бути скалярною
- `==` векторизована, тому порівняння вектора зі скаляром дасть вектор
- Ліпше використовувати `all()` та `any()`

```
x <- c(1, 0, 0)
if (any(x == 0)){
  "Є нульові елементи"
} else {
  "Немає нульових елементів"
}
```

```
## [1] "Є нульові елементи"
```

Умовний оператор (2)

- Якщо умов декілька, можна використовувати або вкладені оператори

```
if (all(x == 0)) {  
  "Усі елементи нульові"  
} else if (any(x == 0)) {  
  "Деякі елементи нульові"  
} else {  
  "Немає нульових елементів"  
}  
  
## [1] "Деякі елементи нульові"
```

- ...або функцію `switch()`

```
centre <- function(x, type) {  
  switch(type,  
    mean = mean(x),  
    median = median(x)  
  )  
}  
  
x <- c(-1, -1.8, 0.9, -0.4, -0.8, -.1, 1.2, 1.3)  
centre(x, "mean")  
  
## [1] -0.0875  
  
centre(x, "median")  
  
## [1] -0.25
```

Умовний оператор (2)

- Якщо умов декілька, можна використовувати або вкладені оператори

```
if (all(x == 0)) {  
  "Усі елементи нульові"  
} else if (any(x == 0)) {  
  "Деякі елементи нульові"  
} else {  
  "Немає нульових елементів"  
}  
  
## [1] "Деякі елементи нульові"
```

- ...або функцію switch()

```
centre <- function(x, type) {  
  switch(type,  
    mean = mean(x),  
    median = median(x)  
  )  
}  
  
x <- c(-1, -1.8, 0.9, -0.4, -0.8, -.1, 1.2, 1.3)  
centre(x, "mean")  
  
## [1] -0.0875  
  
centre(x, "median")  
  
## [1] -0.25
```

- Як і в інших мовах, R підтримує цикли `for` і `while`

```
x <- c(1, 2, 3, 4, 5)
for (i in seq_along(x)) { # те саме, що й "i in 1:length(x)"
  x[i] <- x[i] * 2
}
```

- Але такі цикли зовсім непритаманні R, адже ця мова дуже векторизована
- Значно швидше і зрозуміліше було б написати `x <- 2*x`
- Те саме стосується і складніших структур даних
- Функції можна застосовувати до всіх елементів векторів, списків і т.п. за допомогою спеціальних функцій, наприклад, `lapply`

```
lapply(list_exp, length)

## $list_1
## [1] 4
##
## $list_2
## [1] 3
##
## $list_3
## [1] 1
```


- Як і в інших мовах, R підтримує цикли `for` і `while`

```
x <- c(1, 2, 3, 4, 5)
for (i in seq_along(x)) { # те саме, що й "i in 1:length(x)"
  x[i] <- x[i] * 2
}
```

- Але такі цикли зовсім неприємні R, адже ця мова дуже векторизована
- Значно швидше і зрозуміліше було б написати `x <- 2*x`
- Те саме стосується і складніших структур даних
- Функції можна застосовувати до всіх елементів векторів, списків і т.п. за допомогою спеціальних функцій, наприклад, `lapply`

```
lapply(list_exmp, length)

## $list_1
## [1] 4
##
## $list_2
## [1] 3
##
## $list_3
## [1] 1
```

- Як і в інших мовах, R підтримує цикли `for` і `while`

```
x <- c(1, 2, 3, 4, 5)
for (i in seq_along(x)) { # те саме, що й "i in 1:length(x)"
  x[i] <- x[i] * 2
}
```

- Але такі цикли зовсім неприємні R, адже ця мова дуже векторизована
- Значно швидше і зрозуміліше було б написати `x <- 2*x`
- Те саме стосується і складніших структур даних
- Функції можна застосовувати до всіх елементів векторів, списків і т.п. за допомогою спеціальних функцій, наприклад, `lapply`

```
lapply(list_exmp, length)

## $list_1
## [1] 4
##
## $list_2
## [1] 3
##
## $list_3
## [1] 1
```

- Як і в інших мовах, R підтримує цикли `for` і `while`

```
x <- c(1, 2, 3, 4, 5)
for (i in seq_along(x)) { # те саме, що й "i in 1:length(x)"
  x[i] <- x[i] * 2
}
```

- Але такі цикли зовсім неприємні R, адже ця мова дуже векторизована
- Значно швидше і зрозуміліше було б написати `x <- 2*x`
- Те саме стосується і складніших структур даних
- Функції можна застосовувати до всіх елементів векторів, списків і т.п. за допомогою спеціальних функцій, наприклад, `lapply`

```
lapply(list_exmp, length)

## $list_1
## [1] 4
##
## $list_2
## [1] 3
##
## $list_3
## [1] 1
```

- Як і в інших мовах, R підтримує цикли `for` і `while`

```
x <- c(1, 2, 3, 4, 5)
for (i in seq_along(x)) { # те саме, що й "i in 1:length(x)"
  x[i] <- x[i] * 2
}
```

- Але такі цикли зовсім непритаманні R, адже ця мова дуже векторизована
- Значно швидше і зрозуміліше було б написати `x <- 2*x`
- Те саме стосується і складніших структур даних
- Функції можна застосовувати до всіх елементів векторів, списків і т.п. за допомогою спеціальних функцій, наприклад, `lapply`

```
lapply(list_exmp, length)

## $list_1
## [1] 4
##
## $list_2
## [1] 3
##
## $list_3
## [1] 1
```

Датафрейми (1)

- **Датафрейм** (dataframe) — це фактично список, але з певними обмеженнями
- У датафреймі всі елементи мають різні назви та є векторами однакової довжини
- Тобто фактично датафрейм є таблицею даних різних типів, де стовпці відповідають **змінним** (variables), а рядки — **спостереженням** (observations)
- Створити датафрейм можна, явно вказавши дані, які в ньому містяться

```
df <- data.frame("height" = c(170, 172, 168, 182), "weight" = c(71, 85, 70, 92))
df
##   height weight
## 1    170     71
## 2    172     85
## 3    168     70
## 4    182     92
```

Датафрейми (1)

- **Датафрейм** (dataframe) — це фактично список, але з певними обмеженнями
- У датафреймі всі елементи мають різні назви та є векторами однакової довжини
- Тобто фактично датафрейм є таблицею даних різних типів, де стовпці відповідають **змінним** (variables), а рядки — **спостереженням** (observations)
- Створити датафрейм можна, явно вказавши дані, які в ньому містяться

```
df <- data.frame("height" = c(170, 172, 168, 182), "weight" = c(71, 85, 70, 92))
df
##   height weight
## 1    170     71
## 2    172     85
## 3    168     70
## 4    182     92
```

Датафрейми (1)

- **Датафрейм** (dataframe) — це фактично список, але з певними обмеженнями
- У датафреймі всі елементи мають різні назви та є векторами однакової довжини
- Тобто фактично датафрейм є таблицею даних різних типів, де стовпці відповідають **змінним** (variables), а рядки — **спостереженням** (observations)
- Створити датафрейм можна, явно вказавши дані, які в ньому містяться

```
df <- data.frame("height" = c(170, 172, 168, 182), "weight" = c(71, 85, 70, 92))
df
##   height weight
## 1    170     71
## 2    172     85
## 3    168     70
## 4    182     92
```

Датафрейми (1)

- **Датафрейм** (dataframe) — це фактично список, але з певними обмеженнями
- У датафреймі всі елементи мають різні назви та є векторами однакової довжини
- Тобто фактично датафрейм є таблицею даних різних типів, де стовпці відповідають **змінним** (variables), а рядки — **спостереженням** (observations)
- Створити датафрейм можна, явно вказавши дані, які в ньому містяться

```
df <- data.frame("height" = c(170, 172, 168, 182), "weight" = c(71, 85, 70, 92))
df
```

```
##   height weight
## 1    170     71
## 2    172     85
## 3    168     70
## 4    182     92
```


Датафрейми (2)

- Оскільки це список, окремі стовпці можна дістати за назвою

```
mean(df$weight)
```

```
## [1] 79.5
```

```
median(df$height)
```

```
## [1] 171
```

- Індексацію також можна робити за індексами

```
df[3, 2] # третій рядок, другий стовпець
```

```
## [1] 70
```

```
df[1, ] # весь перший рядок
```

```
##   height weight
```

```
## 1    170     71
```

```
df[, 2] # весь другий стовпець
```

```
## [1] 71 85 70 92
```

```
df[2:4, 1:2] # рядки 2--4 з обох стовпців
```

```
##   height weight
```

```
## 2    172     85
```

```
## 3    168     70
```

```
## 4    182     92
```

- Така індексація не дуже зручна і не дуже прозора

Датафрейми (2)

- Оскільки це список, окремі стовпці можна дістати за назвою

```
mean(df$weight)
```

```
## [1] 79.5
```

```
median(df$height)
```

```
## [1] 171
```

- Індексацію також можна робити за індексами

```
df[3, 2] # третій рядок, другий стовпець
```

```
## [1] 70
```

```
df[1, ] # весь перший рядок
```

```
##   height weight
```

```
## 1    170     71
```

```
df[, 2] # весь другий стовпець
```

```
## [1] 71 85 70 92
```

```
df[2:4, 1:2] # рядки 2--4 з обох стовпців
```

```
##   height weight
```

```
## 2    172     85
```

```
## 3    168     70
```

```
## 4    182     92
```

- Така індексація не дуже зручна і не дуже прозора

Датафрейми (2)

- Оскільки це список, окремі стовпці можна дістати за назвою

```
mean(df$weight)
```

```
## [1] 79.5
```

```
median(df$height)
```

```
## [1] 171
```

- Індексацію також можна робити за індексами

```
df[3, 2] # третій рядок, другий стовпець
```

```
## [1] 70
```

```
df[1, ] # весь перший рядок
```

```
##   height weight
```

```
## 1    170     71
```

```
df[, 2] # весь другий стовпець
```

```
## [1] 71 85 70 92
```

```
df[2:4, 1:2] # рядки 2--4 з обох стовпців
```

```
##   height weight
```

```
## 2    172     85
```

```
## 3    168     70
```

```
## 4    182     92
```

- Така індексація не дуже зручна і не дуже прозора

Деякі операції з датафреймами (1)

- Розмірність датафрейма

```
dim(df)
```

```
## [1] 4 2
```

```
nrow(df)
```

```
## [1] 4
```

```
ncol(df)
```

```
## [1] 2
```

- Структура датафрейма

```
str(df)
```

```
## 'data.frame': 4 obs. of 2 variables:
```

```
## $ height: num 170 172 168 182
```

```
## $ weight: num 71 85 70 92
```

```
names(df) # аналогічно colnames
```

```
## [1] "height" "weight"
```

Деякі операції з датафреймами (1)

• Розмірність датафрейма

```
dim(df)
## [1] 4 2

nrow(df)
## [1] 4

ncol(df)
## [1] 2
```

• Структура датафрейма

```
str(df)

## 'data.frame':    4 obs. of  2 variables:
##  $ height: num  170 172 168 182
##  $ weight: num  71 85 70 92

names(df) # аналогічно colnames
## [1] "height" "weight"
```

- Виведення на екран перших і останніх рядків

```
head(df)
```

```
##   height weight  
## 1    170     71  
## 2    172     85  
## 3    168     70  
## 4    182     92
```

```
tail(df)
```

```
##   height weight  
## 1    170     71  
## 2    172     85  
## 3    168     70  
## 4    182     92
```

- Додавання нових змінних з іншого датафрейма

```
df2 <- data.frame(age = c(35, 32, 33, 34))  
df_new <- cbind(df, df2)  
df_new
```

```
##   height weight age  
## 1    170     71  35  
## 2    172     85  32  
## 3    168     70  33  
## 4    182     92  34
```

- Додавання нового стовпця

```
df_new$sex <- c(1, 1, 0, 0)  
df_new
```

```
##   height weight age sex  
## 1    170     71  35  1  
## 2    172     85  32  1  
## 3    168     70  33  0  
## 4    182     92  34  0
```

- Нас ці та інші маніпуляції мало цікавитимуть, оскільки ми будемо працювати з сучасною версією датафреймів — так званими **тиблами** (tibbles) з пакету **tidyverse**

- Додавання нових змінних з іншого датафрейма

```
df2 <- data.frame(age = c(35, 32, 33, 34))  
df_new <- cbind(df, df2)  
df_new
```

```
##   height weight age  
## 1    170     71  35  
## 2    172     85  32  
## 3    168     70  33  
## 4    182     92  34
```

- Додавання нового стовпця

```
df_new$sex <- c(1, 1, 0, 0)  
df_new
```

```
##   height weight age sex  
## 1    170     71  35  1  
## 2    172     85  32  1  
## 3    168     70  33  0  
## 4    182     92  34  0
```

- Нас ці та інші маніпуляції мало цікавитимуть, оскільки ми будемо працювати з сучасною версію датафреймів — так званими **тиблами** (tibbles) з пакету `tidyverse`

- Додавання нових змінних з іншого датафрейма

```
df2 <- data.frame(age = c(35, 32, 33, 34))  
df_new <- cbind(df, df2)  
df_new
```

```
##   height weight age  
## 1    170     71  35  
## 2    172     85  32  
## 3    168     70  33  
## 4    182     92  34
```

- Додавання нового стовпця

```
df_new$sex <- c(1, 1, 0, 0)  
df_new
```

```
##   height weight age sex  
## 1    170     71  35  1  
## 2    172     85  32  1  
## 3    168     70  33  0  
## 4    182     92  34  0
```

- Нас ці та інші маніпуляції мало цікавитимуть, оскільки ми будемо працювати з сучасною версію датафреймів — так званими **тиблами** (tibbles) з пакету `tidyverse`

План лекції

1 Силабус

2 Вступ в аналіз даних

3 Основи програмування в R

4 Робота з tidyverse

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з tidyverse
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з `tidyverse`
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з `tidyverse`
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:
 - Кожний змінний (*variable*) відповідає окремий стовпець
 - Кожному спостереженню (*observation*) відповідає окремий рядок

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з tidyverse
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:
 - Кожній **змінній** (variable) відповідає окремий стовпець
 - Кожному **спостереженню** (observation) відповідає окремий рядок
 - Кожне окреме **значення** (value) зберігається в окремій комірці

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з `tidyverse`
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:
 - Кожній **змінній** (variable) відповідає окремий стовпець
 - Кожному **спостереженню** (observation) відповідає окремий рядок
 - Кожне окреме **значення** (value) зберігається в окремій комірці

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з `tidyverse`
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:
 - Кожній **змінній** (variable) відповідає окремий стовпець
 - Кожному **спостереженню** (observation) відповідає окремий рядок
 - Кожне окреме **значення** (value) зберігається в окремій комірці

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з `tidyverse`
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:
 - Кожній **змінній** (variable) відповідає окремий стовпець
 - Кожному **спостереженню** (observation) відповідає окремий рядок
 - Кожне окреме **значення** (value) зберігається в окремій комірці

Що таке tidy data («охайні дані»)

- Автор цього поняття — Гедлі Вікем (Hadley Wickham), який і розробив основні пакети з tidyverse
- Повну відповідь на це питання можна знайти в [цій статті](#) (також викладена на диск)
- Якщо коротко, то дані можна подати в різний спосіб
- Охайні дані є прямокутними, і до того ж:
 - Кожний **змінний** (variable) відповідає окремий стовпець
 - Кожному **спостереженню** (observation) відповідає окремий рядок
 - Кожне окреме **значення** (value) зберігається в окремій комірці

country	year	cases	population
Afghanistan	1999	181	1752071
Afghanistan	2000	266	20095360
Brazil	1999	37737	172006362
Brazil	2000	80688	174004898
China	1999	213058	1272015272
China	2000	213066	128003583

variables

country	year	cases	population
Afghanistan	1999	181	1752071
Afghanistan	2000	266	20095360
Brazil	1999	37737	172006362
Brazil	2000	80688	174004898
China	1999	213058	1272015272
China	2000	213066	128003583

observations

country	year	cases	population
Afghanistan	1999	181	1752071
Afghanistan	2000	266	20095360
Brazil	1999	37737	172006362
Brazil	2000	80688	174004898
China	1999	213058	1272015272
China	2000	213066	128003583

values

Приклади організації даних (1)

- Розгляньмо декілька прикладів організації даних із пакету `tidyr`

```
table1
```

```
## # A tibble: 6 x 4
##   country      year cases population
##   <chr>      <int> <int>      <int>
## 1 Afghanistan 1999     745    19987071
## 2 Afghanistan 2000    2666   20595360
## 3 Brazil      1999   37737  172006362
## 4 Brazil      2000   80488  174504898
## 5 China       1999  212258  1272915272
## 6 China       2000  213766  1280428583
```

- Цей набір даних є охайним
- Кожній змінній (країна, рік, кількість випадків, населення) відповідає свій стовпець
- Кожному спостереженню (унікальна пара (країна, рік)) — окремий рядок

Приклади організації даних (1)

- Розгляньмо декілька прикладів організації даних із пакету `tidyr`

```
table1
```

```
## # A tibble: 6 x 4
##   country      year cases population
##   <chr>      <int> <int>      <int>
## 1 Afghanistan 1999     745    19987071
## 2 Afghanistan 2000    2666   20595360
## 3 Brazil      1999   37737   172006362
## 4 Brazil      2000   80488   174504898
## 5 China       1999  212258  1272915272
## 6 China       2000  213766  1280428583
```

- Цей набір даних є охайним
- Кожній змінній (країна, рік, кількість випадків, населення) відповідає свій стовпець
- Кожному спостереженню (унікальна пара (країна, рік)) — окремий рядок

Приклади організації даних (1)

- Розгляньмо декілька прикладів організації даних із пакету `tidyr`

```
table1
```

```
## # A tibble: 6 x 4
##   country      year cases population
##   <chr>      <int> <int>      <int>
## 1 Afghanistan 1999     745    19987071
## 2 Afghanistan 2000    2666   20595360
## 3 Brazil      1999   37737   172006362
## 4 Brazil      2000   80488   174504898
## 5 China       1999  212258  1272915272
## 6 China       2000  213766  1280428583
```

- Цей набір даних є охайним
- Кожній змінній (країна, рік, кількість випадків, населення) відповідає свій стовпець
- Кожному спостереженню (унікальна пара (країна, рік)) — окремий рядок

Приклади організації даних (1)

- Розгляньмо декілька прикладів організації даних із пакету `tidyr`

```
table1
```

```
## # A tibble: 6 x 4
##   country      year cases population
##   <chr>      <int> <int>      <int>
## 1 Afghanistan 1999     745    19987071
## 2 Afghanistan 2000    2666   20595360
## 3 Brazil      1999   37737   172006362
## 4 Brazil      2000   80488   174504898
## 5 China       1999  212258  1272915272
## 6 China       2000  213766  1280428583
```

- Цей набір даних є охайним
- Кожній змінній (країна, рік, кількість випадків, населення) відповідає свій стовпець
- Кожному спостереженню (унікальна пара (країна, рік)) — окремий рядок

- Інший варіант:

```
table2
```

```
## # A tibble: 12 x 4
##   country    year type      count
##   <chr>      <int> <chr>    <int>
## 1 Afghanistan 1999 cases      745
## 2 Afghanistan 1999 population 19987071
## 3 Afghanistan 2000 cases      2666
## 4 Afghanistan 2000 population 20595360
## 5 Brazil      1999 cases      37737
## 6 Brazil      1999 population 172006362
## 7 Brazil      2000 cases      80488
## 8 Brazil      2000 population 174504898
## 9 China       1999 cases      212258
## 10 China      1999 population 1272915272
## 11 China      2000 cases      213766
## 12 China      2000 population 1280428583
```

- Тут стовпець `type` не є самостійною змінною, а містить назви двох змінних `cases`, `population`
- Значення цих змінних розміщено в окремому стовпці `count`

- Інший варіант:

```
table2
```

```
## # A tibble: 12 x 4
##   country    year type      count
##   <chr>      <int> <chr>    <int>
## 1 Afghanistan 1999 cases      745
## 2 Afghanistan 1999 population 19987071
## 3 Afghanistan 2000 cases      2666
## 4 Afghanistan 2000 population 20595360
## 5 Brazil      1999 cases      37737
## 6 Brazil      1999 population 172006362
## 7 Brazil      2000 cases      80488
## 8 Brazil      2000 population 174504898
## 9 China       1999 cases      212258
## 10 China      1999 population 1272915272
## 11 China      2000 cases      213766
## 12 China      2000 population 1280428583
```

- Тут стовпець `type` не є самостійною змінною, а містить назви двох змінних `cases`, `population`
- Значення цих змінних розміщено в окремому стовпці `count`

- Інший варіант:

```
table2
```

```
## # A tibble: 12 x 4
##   country    year type      count
##   <chr>      <int> <chr>    <int>
## 1 Afghanistan 1999 cases      745
## 2 Afghanistan 1999 population 19987071
## 3 Afghanistan 2000 cases      2666
## 4 Afghanistan 2000 population 20595360
## 5 Brazil      1999 cases      37737
## 6 Brazil      1999 population 172006362
## 7 Brazil      2000 cases      80488
## 8 Brazil      2000 population 174504898
## 9 China       1999 cases      212258
## 10 China      1999 population 1272915272
## 11 China      2000 cases      213766
## 12 China      2000 population 1280428583
```

- Тут стовпець `type` не є самостійною змінною, а містить назви двох змінних `cases`, `population`
- Значення цих змінних розміщено в окремому стовпці `count`

- Інший варіант:

```
table3  
  
## # A tibble: 6 x 3  
##   country      year rate  
## * <chr>      <int> <chr>  
## 1 Afghanistan 1999 745/19987071  
## 2 Afghanistan 2000 2666/20595360  
## 3 Brazil       1999 37737/172006362  
## 4 Brazil       2000 80488/174504898  
## 5 China        1999 212258/1272915272  
## 6 China        2000 213766/1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, тому що два показники — число випадків і загальна кількість населення — стиснуто в одному стовпці

- Інший варіант:

```
table3  
  
## # A tibble: 6 x 3  
##   country      year rate  
## * <chr>      <int> <chr>  
## 1 Afghanistan 1999 745/19987071  
## 2 Afghanistan 2000 2666/20595360  
## 3 Brazil       1999 37737/172006362  
## 4 Brazil       2000 80488/174504898  
## 5 China        1999 212258/1272915272  
## 6 China        2000 213766/1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, тому що два показники — число випадків і загальна кількість населення — стиснуто в одному стовпці

- Інший варіант:

```
table4a
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999` `2000`
## * <chr>      <int>  <int>
## 1 Afghanistan    745    2666
## 2 Brazil         37737  80488
## 3 China          212258 213766
```

```
table4b
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999`      `2000`
## * <chr>      <int>      <int>
## 1 Afghanistan 19987071 20595360
## 2 Brazil      172006362 174504898
## 3 China       1272915272 1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, бо для подання одного набору даних використано два датафрейми
- У кожному датафреймі стовпці відповідають окремим рокам
- Хоча змінною повинно бути не, напр., «Населення в 1999 р.», а просто «Населення»
- Такого роду подання даних можуть бути корисні для публікацій в різних звітах, але зовсім некорисні для роботи з ними та аналізу

- Інший варіант:

```
table4a
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999` `2000`
## * <chr>      <int>  <int>
## 1 Afghanistan    745    2666
## 2 Brazil        37737   80488
## 3 China         212258  213766
```

```
table4b
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999`    `2000`
## * <chr>      <int>      <int>
## 1 Afghanistan 19987071  20595360
## 2 Brazil      172006362 174504898
## 3 China       1272915272 1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, бо для подання одного набору даних використано два датафрейми
- У кожному датафреймі стовпці відповідають окремим рокам
- Хоча змінною повинно бути не, напр., «Населення в 1999 р.», а просто «Населення»
- Такого роду подання даних можуть бути корисні для публікацій в різних звітах, але зовсім некорисні для роботи з ними та аналізу

Приклади організації даних (4)

- Інший варіант:

```
table4a
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999` `2000`
## * <chr>      <int> <int>
## 1 Afghanistan    745   2666
## 2 Brazil         37737 80488
## 3 China          212258 213766
```

```
table4b
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999`    `2000`
## * <chr>      <int>      <int>
## 1 Afghanistan 19987071 20595360
## 2 Brazil      172006362 174504898
## 3 China       1272915272 1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, бо для подання одного набору даних використано два датафрейми
- У кожному датафреймі стовпці відповідають окремим рокам
- Хоча змінною повинно бути не, напр., «Населення в 1999 р.», а просто «Населення»
- Такого роду подання даних можуть бути корисні для публікацій в різних звітах, але зовсім некорисні для роботи з ними та аналізу

Приклади організації даних (4)

- Інший варіант:

```
table4a
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999` `2000`
## * <chr>      <int> <int>
## 1 Afghanistan    745   2666
## 2 Brazil         37737  80488
## 3 China          212258 213766
```

```
table4b
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999`    `2000`
## * <chr>      <int>      <int>
## 1 Afghanistan 19987071 20595360
## 2 Brazil      172006362 174504898
## 3 China       1272915272 1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, бо для подання одного набору даних використано два датафрейми
- У кожному датафреймі стовпці відповідають окремим рокам
- Хоча змінною повинно бути не, напр., «Населення в 1999 р.», а просто «Населення»
- Такого роду подання даних можуть бути корисні для публікацій в різних звітах, але зовсім некорисні для роботи з ними та аналізу

Приклади організації даних (4)

- Інший варіант:

```
table4a
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999` `2000`
## * <chr>      <int> <int>
## 1 Afghanistan    745   2666
## 2 Brazil        37737  80488
## 3 China         212258 213766
```

```
table4b
```

```
## # A tibble: 3 x 3
##   country    `1999`    `2000`
## * <chr>      <int>      <int>
## 1 Afghanistan 19987071 20595360
## 2 Brazil     172006362 174504898
## 3 China      1272915272 1280428583
```

- Цей варіант не є охайним, бо для подання одного набору даних використано два датафрейми
- У кожному датафреймі стовпці відповідають окремим рокам
- Хоча змінною повинно бути не, напр., «Населення в 1999 р.», а просто «Населення»
- Такого роду подання даних можуть бути корисні для публікацій в різних звітах, але зовсім некорисні для роботи з ними та аналізу

- Нас у цьому курсі не так сильно цікавить, як саме приводити дані до охайного вигляду
- Зрештою, це не так складно робити і за потреби можна освоїти самостійно
- Цікаву інформацію можна дістати з [розділу *R for Data Science*](#) та [інших джерел](#)
- Нас більше цікавить, як можна працювати з охайними даними за допомогою засобів пакету `tidyverse`
- Додаткову інформацію про можливості цього пакету можна дізнатися на [офіційному сайті](#)

- Нас у цьому курсі не так сильно цікавить, як саме приводити дані до охайного вигляду
- Зрештою, це не так складно робити і за потреби можна освоїти самостійно
- Цікаву інформацію можна дістати з [розділу *R for Data Science*](#) та [інших джерел](#)
- Нас більше цікавить, як можна працювати з охайними даними за допомогою засобів пакету `tidyverse`
- Додаткову інформацію про можливості цього пакету можна дізнатися [на офіційному сайті](#)

- Нас у цьому курсі не так сильно цікавить, як саме приводити дані до охайного вигляду
- Зрештою, це не так складно робити і за потреби можна освоїти самостійно
- Цікаву інформацію можна дістати з [розділу *R for Data Science*](#) та [інших джерел](#)
- Нас більше цікавить, як можна працювати з охайними даними за допомогою засобів пакету `tidyverse`
- Додаткову інформацію про можливості цього пакету можна дізнатися [на офіційному сайті](#)

- Нас у цьому курсі не так сильно цікавить, як саме приводити дані до охайного вигляду
- Зрештою, це не так складно робити і за потреби можна освоїти самостійно
- Цікаву інформацію можна дістати з [розділу *R for Data Science*](#) та [інших джерел](#)
- Нас більше цікавить, як можна працювати з охайними даними за допомогою засобів пакету `tidyverse`
- Додаткову інформацію про можливості цього пакету можна дізнатися [на офіційному сайті](#)

- Нас у цьому курсі не так сильно цікавить, як саме приводити дані до охайного вигляду
- Зрештою, це не так складно робити і за потреби можна освоїти самостійно
- Цікаву інформацію можна дістати з [розділу *R for Data Science*](#) та [інших джерел](#)
- Нас більше цікавить, як можна працювати з охайними даними за допомогою засобів пакету `tidyverse`
- Додаткову інформацію про можливості цього пакету можна дізнатися [на офіційному сайті](#)

- Як конкретний приклад розглянемо [дані про пасажирів Титаніку](#), описаний [тут](#)
- Після скачування відповідного файлу формату CSV (comma separated values) та розміщення у відповідному каталозі, ми його зчитуємо

```
passengers <- read_csv("data/titanic.csv")

## Rows: 891 Columns: 12
## -- Column specification -----
## Delimiter: ","
## chr (5): Name, Sex, Ticket, Cabin, Embarked
## dbl (7): PassengerId, Survived, Pclass, Age, SibSp, Parch, Fare
##
## i Use `spec()` to retrieve the full column specification for this data.
## i Specify the column types or set `show_col_types = FALSE` to quiet this message.

passengers

## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0       3 Braun~  male    22     1     0 A/5 2~   7.25 <NA>
## 2         2         1       1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 3         3         1       3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 4         4         1       1 Futre~ fema~   35     1     0 113803  53.1 C123
## 5         5         0       3 Allen~ male    35     0     0 373450   8.05 <NA>
## 6         6         0       3 Moran~ male    NA     0     0 330877   8.46 <NA>
## 7         7         0       1 McCar~ male    54     0     0 17463   51.9 E46
## 8         8         0       3 Palss~ male     2     3     1 349909  21.1 <NA>
## 9         9         1       3 Johns~ fema~   27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 10        10         1       2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736  30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- В описах стовпців можемо зустріти `int` (цілі числа), `dbl` (дійсні числа), `chr` (рядки), `lgl` (логічні), `fctr` (фактори), `dtm` (дата і час) та `date` (дата)

Приклад

- Як конкретний приклад розгляньмо [дані про пасажирів Титаніку](#), описаний [тут](#)
- Після скачування відповідного файлу формату CSV (comma separated values) та розміщення у відповідному каталозі, ми його зчитуємо

```
passengers <- read_csv("data/titanic.csv")

## Rows: 891 Columns: 12
## -- Column specification -----
## Delimiter: ","
## chr (5): Name, Sex, Ticket, Cabin, Embarked
## dbl (7): PassengerId, Survived, Pclass, Age, SibSp, Parch, Fare
##
## i Use `spec()` to retrieve the full column specification for this data.
## i Specify the column types or set `show_col_types = FALSE` to quiet this message.
```

```
passengers
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##         <dbl>   <dbl> <dbl> <chr>   <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1             1         0       3 Braun~ male    22      1     0 A/5 2~    7.25 <NA>
## 2             2         1       1 Cumin~ fema~   38      1     0 PC 17~   71.3 C85
## 3             3         1       3 Heikk~ fema~   26      0     0 STON/~    7.92 <NA>
## 4             4         1       1 Futre~ fema~   35      1     0 113803  53.1 C123
## 5             5         0       3 Allen~ male    35      0     0 373450   8.05 <NA>
## 6             6         0       3 Moran~ male    NA      0     0 330877   8.46 <NA>
## 7             7         0       1 McCar~ male    54      0     0 17463   51.9 E46
## 8             8         0       3 Palss~ male     2      3     1 349909  21.1 <NA>
## 9             9         1       3 Johns~ fema~   27      0     2 347742  11.1 <NA>
## 10           10         1       2 Nasse~ fema~   14      1     0 237736  30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- В описах стовпців можемо зустріти `int` (цілі числа), `dbl` (дійсні числа), `chr` (рядки), `lgl` (логічні), `fctr` (фактори), `dtm` (дата і час) та `date` (дата)

Приклад

- Як конкретний приклад розгляньмо [дані про пасажирів Титаніку](#), описаний [тут](#)
- Після скачування відповідного файлу формату CSV (comma separated values) та розміщення у відповідному каталозі, ми його зчитуємо

```
passengers <- read_csv("data/titanic.csv")

## Rows: 891 Columns: 12
## -- Column specification -----
## Delimiter: ","
## chr (5): Name, Sex, Ticket, Cabin, Embarked
## dbl (7): PassengerId, Survived, Pclass, Age, SibSp, Parch, Fare
##
## i Use `spec()` to retrieve the full column specification for this data.
## i Specify the column types or set `show_col_types = FALSE` to quiet this message.
```

```
passengers
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##         <dbl>   <dbl> <dbl> <chr>   <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1             1         0       3 Braun~ male    22      1     0 A/5 2~    7.25 <NA>
## 2             2         1       1 Cumin~ fema~   38      1     0 PC 17~   71.3 C85
## 3             3         1       3 Heikk~ fema~   26      0     0 STON/~    7.92 <NA>
## 4             4         1       1 Futre~ fema~   35      1     0 113803  53.1 C123
## 5             5         0       3 Allen~ male    35      0     0 373450   8.05 <NA>
## 6             6         0       3 Moran~ male    NA      0     0 330877   8.46 <NA>
## 7             7         0       1 McCar~ male    54      0     0 17463   51.9 E46
## 8             8         0       3 Palss~ male     2      3     1 349909  21.1 <NA>
## 9             9         1       3 Johns~ fema~   27      0     2 347742  11.1 <NA>
## 10            10         1       2 Nasse~ fema~   14      1     0 237736  30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- В описах стовпців можемо зустріти `int` (цілі числа), `dbl` (дійсні числа), `chr` (рядки), `lgl` (логічні), `fctr` (фактори), `dtm` (дата і час) та `date` (дата)

Відбір рядків за певними критеріями

- Якщо ми хочемо виокремити певну підмножину спостережень, то потрібно використати функцію `filter()`
- Аргументами повинні стати критерії, за якими потрібно здійснювати відбір
- Критерії можна конкатенувати за допомогою логічних операцій, а можна перелічити через кому

```
passengers %>% filter(Sex == "female")
```

```
## # A tibble: 314 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>    <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         2         1     1 Cumins~ fema~    38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 2         3         1     3 Heikk~ fema~    26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 3         4         1     1 Futre~ fema~    35     1     0 113803  53.1 C123
## 4         9         1     3 Johns~ fema~    27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 5        10         1     2 Nasse~ fema~    14     1     0 237736  30.1 <NA>
## 6        11         1     3 Sands~ fema~     4     1     1 PP 95~  16.7 G6
## 7        12         1     1 Bonne~ fema~    58     0     0 113783  26.6 C103
## 8        15         0     3 Vestr~ fema~    14     0     0 350406   7.85 <NA>
## 9        16         1     2 Hewle~ fema~    55     0     0 248706  16    <NA>
## 10       19         0     3 Vande~ fema~    31     1     0 345763  18    <NA>
## # ... with 304 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відібрали всіх жінок
- Можна помітити тенденцію, що серед жінок більшість вижили: це варто додаткового аналізу
- Результат відбору можна за потреби записати в окрему змінну, початкові дані при цьому не змінюються

Відбір рядків за певними критеріями

- Якщо ми хочемо виокремити певну підмножину спостережень, то потрібно використати функцію `filter()`
- Аргументами повинні стати критерії, за якими потрібно здійснювати відбір
- Критерії можна конкатенувати за допомогою логічних операцій, а можна перелічити через кому

```
passengers %>% filter(Sex == "female")
```

```
## # A tibble: 314 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>    <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         2         1     1 Cumins~ fema~    38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 2         3         1     3 Heikk~ fema~    26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 3         4         1     1 Futre~ fema~    35     1     0 113803  53.1 C123
## 4         9         1     3 Johns~ fema~    27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 5        10         1     2 Nasse~ fema~    14     1     0 237736  30.1 <NA>
## 6        11         1     3 Sands~ fema~     4     1     1 PP 95~  16.7 G6
## 7        12         1     1 Bonne~ fema~    58     0     0 113783  26.6 C103
## 8        15         0     3 Vestr~ fema~    14     0     0 350406   7.85 <NA>
## 9        16         1     2 Hewle~ fema~    55     0     0 248706  16    <NA>
## 10       19         0     3 Vande~ fema~    31     1     0 345763  18    <NA>
## # ... with 304 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відібрали всіх жінок
- Можна помітити тенденцію, що серед жінок більшість вижили: це варто додаткового аналізу
- Результат відбору можна за потреби записати в окрему змінну, початкові дані при цьому не змінюються

Відбір рядків за певними критеріями

- Якщо ми хочемо виокремити певну підмножину спостережень, то потрібно використати функцію `filter()`
- Аргументами повинні стати критерії, за якими потрібно здійснювати відбір
- Критерії можна конкатенувати за допомогою логічних операцій, а можна перелічити через кому

```
passengers %>% filter(Sex == "female")
```

```
## # A tibble: 314 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         2         1     1 Cummin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 2         3         1     3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 3         4         1     1 Futre~ fema~   35     1     0 113803  53.1 C123
## 4         9         1     3 Johns~ fema~   27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 5        10         1     2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736  30.1 <NA>
## 6        11         1     3 Sands~ fema~    4     1     1 PP 95~  16.7 G6
## 7        12         1     1 Bonne~ fema~   58     0     0 113783  26.6 C103
## 8        15         0     3 Vestr~ fema~   14     0     0 350406   7.85 <NA>
## 9        16         1     2 Hewle~ fema~   55     0     0 248706  16    <NA>
## 10       19         0     3 Vande~ fema~   31     1     0 345763  18    <NA>
## # ... with 304 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відібрали всіх жінок
- Можна помітити тенденцію, що серед жінок більшість вижили: це варто додаткового аналізу
- Результат відбору можна за потреби записати в окрему змінну, початкові дані при цьому не змінюються

Відбір рядків за певними критеріями

- Якщо ми хочемо виокремити певну підмножину спостережень, то потрібно використати функцію `filter()`
- Аргументами повинні стати критерії, за якими потрібно здійснювати відбір
- Критерії можна конкатенувати за допомогою логічних операцій, а можна перелічити через кому

```
passengers %>% filter(Sex == "female")
```

```
## # A tibble: 314 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         2         1     1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 2         3         1     3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 3         4         1     1 Futre~ fema~   35     1     0 113803  53.1 C123
## 4         9         1     3 Johns~ fema~   27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 5        10         1     2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736  30.1 <NA>
## 6        11         1     3 Sands~ fema~    4     1     1 PP 95~  16.7 G6
## 7        12         1     1 Bonne~ fema~   58     0     0 113783  26.6 C103
## 8        15         0     3 Vestr~ fema~   14     0     0 350406   7.85 <NA>
## 9        16         1     2 Hewle~ fema~   55     0     0 248706  16    <NA>
## 10       19         0     3 Vande~ fema~   31     1     0 345763  18    <NA>
## # ... with 304 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відібрали всіх жінок
- Можна помітити тенденцію, що серед жінок більшість вижили: це варто додаткового аналізу
- Результат відбору можна за потреби записати в окрему змінну, початкові дані при цьому не змінюються

Відбір рядків за певними критеріями

- Якщо ми хочемо виокремити певну підмножину спостережень, то потрібно використати функцію `filter()`
- Аргументами повинні стати критерії, за якими потрібно здійснювати відбір
- Критерії можна конкатенувати за допомогою логічних операцій, а можна перелічити через кому

```
passengers %>% filter(Sex == "female")
```

```
## # A tibble: 314 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>  <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         2         1     1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 2         3         1     3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 3         4         1     1 Futre~ fema~   35     1     0 113803  53.1 C123
## 4         9         1     3 Johns~ fema~   27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 5        10         1     2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736  30.1 <NA>
## 6        11         1     3 Sands~ fema~    4     1     1 PP 95~  16.7 G6
## 7        12         1     1 Bonne~ fema~   58     0     0 113783  26.6 C103
## 8        15         0     3 Vestr~ fema~   14     0     0 350406   7.85 <NA>
## 9        16         1     2 Hewle~ fema~   55     0     0 248706  16    <NA>
## 10       19         0     3 Vande~ fema~   31     1     0 345763  18    <NA>
## # ... with 304 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відібрали всіх жінок
- Можна помітити тенденцію, що серед жінок більшість вижили: це варто додаткового аналізу
- Результат відбору можна за потреби записати в окрему змінну, початкові дані при цьому не змінюються

Відбір рядків за певними критеріями

- Якщо ми хочемо виокремити певну підмножину спостережень, то потрібно використати функцію `filter()`
- Аргументами повинні стати критерії, за якими потрібно здійснювати відбір
- Критерії можна конкатенувати за допомогою логічних операцій, а можна перелічити через кому

```
passengers %>% filter(Sex == "female")
```

```
## # A tibble: 314 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         2         1     1 Cumin~ fema~  38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 2         3         1     3 Heikk~ fema~  26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 3         4         1     1 Futre~ fema~  35     1     0 113803  53.1 C123
## 4         9         1     3 Johns~ fema~  27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 5        10         1     2 Nasse~ fema~  14     1     0 237736  30.1 <NA>
## 6        11         1     3 Sands~ fema~   4     1     1 PP 95~  16.7 G6
## 7        12         1     1 Bonne~ fema~  58     0     0 113783  26.6 C103
## 8        15         0     3 Vestr~ fema~  14     0     0 350406   7.85 <NA>
## 9        16         1     2 Hewle~ fema~  55     0     0 248706  16    <NA>
## 10       19         0     3 Vande~ fema~  31     1     0 345763  18    <NA>
## # ... with 304 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відібрали всіх жінок
- Можна помітити тенденцію, що серед жінок більшість вижили: це варто додаткового аналізу
- Результат відбору можна за потреби записати в окрему змінну, початкові дані при цьому не змінюються

Сортування рядків за певними критеріями (1)

- Якщо ми хочемо сортувати дані за певними критеріями, то потрібно використати функцію `arrange()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, за якими потрібно сортувати
- Можна вказувати декілька стовпців: тоді спочатку відбуватиметься сортування за першим, далі — за другим тощо

```
passengers %>% arrange(Fare, Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>    <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1      303         0      3 "John~  male    19      0      0 LINE      0 <NA>
## 2      272         1      3 "Torn~  male    25      0      0 LINE      0 <NA>
## 3      180         0      3 "Leon~ male    36      0      0 LINE      0 <NA>
## 4      823         0      1 "Reuc~  male    38      0      0 19972     0 <NA>
## 5      807         0      1 "Andr~  male    39      0      0 112050    0 A36
## 6      264         0      1 "Harr~  male    40      0      0 112059    0 B94
## 7      598         0      3 "John~  male    49      0      0 LINE      0 <NA>
## 8      278         0      2 "Park~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## 9      414         0      2 "Cunn~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## 10     467         0      2 "Camp~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відсортували всіх пасажирів за вартістю квитка, а у випадку однакової вартості — ще й за віком
- Можна помітити, що пасажирів з малою вартістю квитка, як правило, не вижили

Сортування рядків за певними критеріями (1)

- Якщо ми хочемо сортувати дані за певними критеріями, то потрібно використати функцію `arrange()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, за якими потрібно сортувати
- Можна вказувати декілька стовпців: тоді спочатку відбуватиметься сортування за першим, далі — за другим тощо

```
passengers %>% arrange(Fare, Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>    <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         303         0      3 "John~  male     19      0      0 LINE      0 <NA>
## 2         272         1      3 "Torn~  male     25      0      0 LINE      0 <NA>
## 3         180         0      3 "Leon~ male     36      0      0 LINE      0 <NA>
## 4         823         0      1 "Reuc~  male     38      0      0 19972     0 <NA>
## 5         807         0      1 "Andr~  male     39      0      0 112050    0 A36
## 6         264         0      1 "Harr~  male     40      0      0 112059    0 B94
## 7         598         0      3 "John~  male     49      0      0 LINE      0 <NA>
## 8         278         0      2 "Park~  male     NA      0      0 239853    0 <NA>
## 9         414         0      2 "Cunn~  male     NA      0      0 239853    0 <NA>
## 10        467         0      2 "Camp~  male     NA      0      0 239853    0 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відсортували всіх пасажирів за вартістю квитка, а у випадку однакової вартості — ще й за віком
- Можна помітити, що пасажирів з малою вартістю квитка, як правило, не вижили

Сортування рядків за певними критеріями (1)

- Якщо ми хочемо сортувати дані за певними критеріями, то потрібно використати функцію `arrange()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, за якими потрібно сортувати
- Можна вказувати декілька стовпців: тоді спочатку відбуватиметься сортування за першим, далі — за другим тощо

```
passengers %>% arrange(Fare, Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>    <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         303        0      3 "John~  male     19      0      0 LINE      0 <NA>
## 2         272        1      3 "Torn~  male     25      0      0 LINE      0 <NA>
## 3         180        0      3 "Leon~ male     36      0      0 LINE      0 <NA>
## 4         823        0      1 "Reuc~  male     38      0      0 19972     0 <NA>
## 5         807        0      1 "Andr~  male     39      0      0 112050    0 A36
## 6         264        0      1 "Harr~  male     40      0      0 112059    0 B94
## 7         598        0      3 "John~  male     49      0      0 LINE      0 <NA>
## 8         278        0      2 "Park~  male     NA      0      0 239853    0 <NA>
## 9         414        0      2 "Cunn~  male     NA      0      0 239853    0 <NA>
## 10        467        0      2 "Camp~  male     NA      0      0 239853    0 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відсортували всіх пасажирів за вартістю квитка, а у випадку однакової вартості — ще й за віком
- Можна помітити, що пасажирів з малою вартістю квитка, як правило, не вижили

Сортування рядків за певними критеріями (1)

- Якщо ми хочемо сортувати дані за певними критеріями, то потрібно використати функцію `arrange()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, за якими потрібно сортувати
- Можна вказувати декілька стовпців: тоді спочатку відбуватиметься сортування за першим, далі — за другим тощо

```
passengers %>% arrange(Fare, Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         303        0      3 "John~  male    19      0      0 LINE      0 <NA>
## 2         272        1      3 "Torn~  male    25      0      0 LINE      0 <NA>
## 3         180        0      3 "Leon~ male    36      0      0 LINE      0 <NA>
## 4         823        0      1 "Reuc~  male    38      0      0 19972     0 <NA>
## 5         807        0      1 "Andr~  male    39      0      0 112050    0 A36
## 6         264        0      1 "Harr~  male    40      0      0 112059    0 B94
## 7         598        0      3 "John~  male    49      0      0 LINE      0 <NA>
## 8         278        0      2 "Park~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## 9         414        0      2 "Cunn~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## 10        467        0      2 "Camp~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відсортували всіх пасажирів за вартістю квитка, а у випадку однакової вартості — ще й за віком
- Можна помітити, що пасажир з малою вартістю квитка, як правило, не вижили

Сортування рядків за певними критеріями (1)

- Якщо ми хочемо сортувати дані за певними критеріями, то потрібно використати функцію `arrange()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, за якими потрібно сортувати
- Можна вказувати декілька стовпців: тоді спочатку відбуватиметься сортування за першим, далі — за другим тощо

```
passengers %>% arrange(Fare, Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr>  <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>
## 1         303        0      3 "John~  male    19      0      0 LINE      0 <NA>
## 2         272        1      3 "Torn~  male    25      0      0 LINE      0 <NA>
## 3         180        0      3 "Leon~ male    36      0      0 LINE      0 <NA>
## 4         823        0      1 "Reuc~  male    38      0      0 19972     0 <NA>
## 5         807        0      1 "Andr~  male    39      0      0 112050    0 A36
## 6         264        0      1 "Harr~  male    40      0      0 112059    0 B94
## 7         598        0      3 "John~  male    49      0      0 LINE      0 <NA>
## 8         278        0      2 "Park~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## 9         414        0      2 "Cunn~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## 10        467        0      2 "Camp~  male    NA      0      0 239853    0 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Ми відсортували всіх пасажирів за вартістю квитка, а у випадку однакової вартості — ще й за віком
- Можна помітити, що пасажирів з малою вартістю квитка, як правило, не вижили

Сортування рядків за певними критеріями (2)

- За замовчуванням сортування йде за зростанням
- Для сортування в спадному порядку, потрібно додати функцію `desc`

```
passengers %>% arrange(desc(Fare), Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr> <dbl> <chr>
## 1         259        1     1 "Ward~ fema~   35     0     0 PC 17~  512. <NA>
## 2         738        1     1 "Lesu~ male   35     0     0 PC 17~  512. B101
## 3         680        1     1 "Card~ male   36     0     1 PC 17~  512. B51 ~
## 4          28        0     1 "Fort~ male   19     3     2 19950  263 C23 ~
## 5          89        1     1 "Fort~ fema~   23     3     2 19950  263 C23 ~
## 6         342        1     1 "Fort~ fema~   24     3     2 19950  263 C23 ~
## 7         439        0     1 "Fort~ male   64     1     4 19950  263 C23 ~
## 8         312        1     1 "Ryer~ fema~   18     2     2 PC 17~  262. B57 ~
## 9         743        1     1 "Ryer~ fema~   21     2     2 PC 17~  262. B57 ~
## 10        119        0     1 "Baxt~ male   24     0     1 PC 17~  248. B58 ~
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Справді на перший погляд уцілілих більше серед заможних пасажирів
- Варто зазначити, що пропущені значення NA завжди сортуються останні, незалежно від напрямку сортування!

Сортування рядків за певними критеріями (2)

- За замовчуванням сортування йде за зростанням
- Для сортування в спадному порядку, потрібно додати функцію `desc`

```
passengers %>% arrange(desc(Fare), Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>         <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         259         1     1 "Ward~ fema~    35     0     0 PC 17~   512. <NA>
## 2         738         1     1 "Lesu~ male   35     0     0 PC 17~   512. B101
## 3         680         1     1 "Card~ male   36     0     1 PC 17~   512. B51 ~
## 4          28         0     1 "Fort~ male   19     3     2 19950   263 C23 ~
## 5          89         1     1 "Fort~ fema~   23     3     2 19950   263 C23 ~
## 6         342         1     1 "Fort~ fema~   24     3     2 19950   263 C23 ~
## 7         439         0     1 "Fort~ male   64     1     4 19950   263 C23 ~
## 8         312         1     1 "Ryer~ fema~   18     2     2 PC 17~   262. B57 ~
## 9         743         1     1 "Ryer~ fema~   21     2     2 PC 17~   262. B57 ~
## 10        119         0     1 "Baxt~ male   24     0     1 PC 17~   248. B58 ~
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Справді на перший погляд уцілілих більше серед заможних пасажирів
- Варто зазначити, що пропущені значення NA завжди сортуються останні, незалежно від напрямку сортування!

Сортування рядків за певними критеріями (2)

- За замовчуванням сортування йде за зростанням
- Для сортування в спадному порядку, потрібно додати функцію `desc`

```
passengers %>% arrange(desc(Fare), Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         259         1       1 "Ward~ fema~    35     0     0 PC 17~   512. <NA>
## 2         738         1       1 "Lesu~ male    35     0     0 PC 17~   512. B101
## 3         680         1       1 "Card~ male    36     0     1 PC 17~   512. B51 ~
## 4          28         0       1 "Fort~ male    19     3     2 19950   263 C23 ~
## 5          89         1       1 "Fort~ fema~    23     3     2 19950   263 C23 ~
## 6         342         1       1 "Fort~ fema~    24     3     2 19950   263 C23 ~
## 7         439         0       1 "Fort~ male    64     1     4 19950   263 C23 ~
## 8         312         1       1 "Ryer~ fema~    18     2     2 PC 17~   262. B57 ~
## 9         743         1       1 "Ryer~ fema~    21     2     2 PC 17~   262. B57 ~
## 10        119         0       1 "Baxt~ male    24     0     1 PC 17~   248. B58 ~
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Справді на перший погляд уцілілих більше серед заможних пасажирів
- Варто зазначити, що пропущені значення `NA` завжди сортуються останні, незалежно від напрямку сортування!

Сортування рядків за певними критеріями (2)

- За замовчуванням сортування йде за зростанням
- Для сортування в спадному порядку, потрібно додати функцію `desc`

```
passengers %>% arrange(desc(Fare), Age)
```

```
## # A tibble: 891 x 12
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>   <chr>  <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         259         1       1 "Ward~ fema~   35     0     0 PC 17~   512. <NA>
## 2         738         1       1 "Lesu~ male   35     0     0 PC 17~   512. B101
## 3         680         1       1 "Card~ male   36     0     1 PC 17~   512. B51 ~
## 4          28         0       1 "Fort~ male   19     3     2 19950   263 C23 ~
## 5          89         1       1 "Fort~ fema~   23     3     2 19950   263 C23 ~
## 6         342         1       1 "Fort~ fema~   24     3     2 19950   263 C23 ~
## 7         439         0       1 "Fort~ male   64     1     4 19950   263 C23 ~
## 8         312         1       1 "Ryer~ fema~   18     2     2 PC 17~   262. B57 ~
## 9         743         1       1 "Ryer~ fema~   21     2     2 PC 17~   262. B57 ~
## 10        119         0       1 "Baxt~ male   24     0     1 PC 17~   248. B58 ~
## # ... with 881 more rows, and 1 more variable: Embarked <chr>
```

- Справді на перший погляд уцілілих більше серед заможних пасажирів
- Варто зазначити, що пропущені значення NA завжди сортуються останні, незалежно від напрямку сортування!

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)

## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name     Sex     Age  SibSp  Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>     <dbl>   <dbl> <chr>   <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0       3 Braun- male    22     1     0 A/5 3-   7.25 <NA>
## 2         2         1       1 Cumins- fema-   38     1     0 PC 17-  71.3 <NA>
## 3         3         1       3 Heikk- fema-   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 4         4         1       1 Futre- fema-   35     1     0 113803  53.1 C123
## 5         5         0       3 Allen- male    35     0     0 373450   8.05 <NA>
## 6         6         0       3 Moran- male    NA     0     0 330873   8.46 <NA>
## 7         7         0       1 McCar- male    54     0     0 17463   51.9 B46
## 8         8         0       3 Paley- male     2     3     1 349309  21.1 <NA>
## 9         9         1       3 Johns- fema-   27     0     2 347742  11.1 <NA>
## 10        10         1       2 Wasse- fema-   14     1     0 237736  30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
```

	PassengerId	Survived	Pclass	Name	Sex	Age	SibSp	Parch	Ticket	Fare	Cabin
	<dbl>	<dbl>	<dbl>	<chr>	<chr>	<dbl>	<dbl>	<dbl>	<chr>	<dbl>	<chr>
## 1	1	0	3	Braun~	male	22	1	0	A/5 2~	7.25	<NA>
## 2	2	1	1	Cumin~	fema~	38	1	0	PC 17~	71.3	C85
## 3	3	1	3	Heikk~	fema~	26	0	0	STON/~	7.92	<NA>
## 4	4	1	1	Futtre~	fema~	35	1	0	113803	53.1	C123
## 5	5	0	3	Allen~	male	35	0	0	373450	8.05	<NA>
## 6	6	0	3	Moran~	male	NA	0	0	330877	8.46	<NA>
## 7	7	0	1	McCar~	male	54	0	0	17463	51.9	E46
## 8	8	0	3	Palss~	male	2	3	1	349909	21.1	<NA>
## 9	9	1	3	Johns~	fema~	27	0	2	347742	11.1	<NA>
## 10	10	1	2	Nasse~	fema~	14	1	0	237736	30.1	<NA>

```
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1             1         0       3 Braun~ male    22     1     0 A/5 2~  7.25 <NA>
## 2             2         1       1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 3             3         1       3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~  7.92 <NA>
## 4             4         1       1 Futre~ fema~   35     1     0 113803 53.1 C123
## 5             5         0       3 Allen~ male    35     0     0 373450  8.05 <NA>
## 6             6         0       3 Moran~ male    NA     0     0 330877  8.46 <NA>
## 7             7         0       1 McCar~ male    54     0     0 17463 51.9 E46
## 8             8         0       3 Palss~ male     2     3     1 349909 21.1 <NA>
## 9             9         1       3 Johns~ fema~   27     0     2 347742 11.1 <NA>
## 10           10         1       2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736 30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl>  <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0       3 Braun~  male    22      1     0 A/5 2~  7.25 <NA>
## 2         2         1       1 Cumin~  fema~    38      1     0 PC 17~  71.3 C85
## 3         3         1       3 Heikk~  fema~    26      0     0 STON/~  7.92 <NA>
## 4         4         1       1 Futre~  fema~    35      1     0 113803 53.1 C123
## 5         5         0       3 Allen~  male    35      0     0 373450  8.05 <NA>
## 6         6         0       3 Moran~  male    NA      0     0 330877  8.46 <NA>
## 7         7         0       1 McCar~  male    54      0     0 17463  51.9 E46
## 8         8         0       3 Palss~  male     2      3     1 349909 21.1 <NA>
## 9         9         1       3 Johns~  fema~    27      0     2 347742 11.1 <NA>
## 10        10         1       2 Nasse~  fema~    14      1     0 237736 30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0       3 Braun~  male    22     1     0 A/5 2~   7.25 <NA>
## 2         2         1       1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 3         3         1       3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 4         4         1       1 Futre~ fema~   35     1     0 113803 53.1 C123
## 5         5         0       3 Allen~ male    35     0     0 373450  8.05 <NA>
## 6         6         0       3 Moran~ male    NA     0     0 330877  8.46 <NA>
## 7         7         0       1 McCar~ male    54     0     0 17463 51.9 E46
## 8         8         0       3 Palss~ male     2     3     1 349909 21.1 <NA>
## 9         9         1       3 Johns~ fema~   27     0     2 347742 11.1 <NA>
## 10        10         1       2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736 30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0       3 Braun~  male    22     1     0 A/5 2~   7.25 <NA>
## 2         2         1       1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 3         3         1       3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 4         4         1       1 Futre~ fema~   35     1     0 113803 53.1 C123
## 5         5         0       3 Allen~ male    35     0     0 373450  8.05 <NA>
## 6         6         0       3 Moran~ male    NA     0     0 330877  8.46 <NA>
## 7         7         0       1 McCar~ male    54     0     0 17463 51.9 E46
## 8         8         0       3 Palss~ male     2     3     1 349909 21.1 <NA>
## 9         9         1       3 Johns~ fema~   27     0     2 347742 11.1 <NA>
## 10        10         1       2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736 30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0         3 Braun~  male    22     1     0 A/5 2~   7.25 <NA>
## 2         2         1         1 Cumin~  fema~   38     1     0 PC 17~  71.3  C85
## 3         3         1         3 Heikk~  fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 4         4         1         1 Futre~  fema~   35     1     0 113803 53.1  C123
## 5         5         0         3 Allen~  male    35     0     0 373450  8.05 <NA>
## 6         6         0         3 Moran~  male    NA     0     0 330877  8.46 <NA>
## 7         7         0         1 McCar~  male    54     0     0 17463 51.9  E46
## 8         8         0         3 Palss~  male     2     3     1 349909 21.1  <NA>
## 9         9         1         3 Johns~  fema~   27     0     2 347742 11.1  <NA>
## 10        10         1         2 Nasse~  fema~   14     1     0 237736 30.1  <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

Додавання нових змінних

- Дуже часто в аналізі даних (і в машинному навчанні) потрібно створювати нові змінні
- Це часто є етапом попередньої підготовки даних, коли з існуючих стовпців потрібно утворити ті, які мають більший сенс
- Часто це потрібно робити на етапі самого аналізу для утворення нових змінних (напр., логаритмування чи піднесення до квадрату тощо)
- Для утворення нових змінних потрібно використати функцію `mutate()`
- Аргументами повинні стати пари *новий стовпець-функція від старих стовпців*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp)
```

```
## # A tibble: 891 x 13
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex      Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr>   <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>
## 1         1         0       3 Braun~ male    22     1     0 A/5 2~   7.25 <NA>
## 2         2         1       1 Cumin~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3 C85
## 3         3         1       3 Heikk~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>
## 4         4         1       1 Futre~ fema~   35     1     0 113803 53.1 C123
## 5         5         0       3 Allen~ male    35     0     0 373450  8.05 <NA>
## 6         6         0       3 Moran~ male    NA     0     0 330877  8.46 <NA>
## 7         7         0       1 McCar~ male    54     0     0 17463 51.9 E46
## 8         8         0       3 Palss~ male     2     3     1 349909 21.1 <NA>
## 9         9         1       3 Johns~ fema~   27     0     2 347742 11.1 <NA>
## 10        10         1       2 Nasse~ fema~   14     1     0 237736 30.1 <NA>
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми додали новий стовпець `FamSize` (кількість членів сім'ї) як суму батьків і дітей (`Parch`) та братів і сестер (`SibSp`), які пливли разом із пасажиром
- До змінних можна застосовувати дуже багато різних функцій
- У відповідних джерелах завжди можна знайти, як реалізувати ту чи ту ідею

- Майже завжди потрібно застосувати декілька операцій одночасно
- Результат кожної з них можна зберігати в окремій змінній
- Для підвищення читовності коду ці операції ліпше поєднувати за допомогою т.зв. **pipes** (підстановок):

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  arrange(desc(FamSize))  
  
## # A tibble: 891 x 13  
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin  
##   <dbl>      <dbl>   <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>  
## 1         160         0     3 "Sage~  male    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 2         181         0     3 "Sage~  fema~    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 3         202         0     3 "Sage~  male    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 4         325         0     3 "Sage~  male    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 5         793         0     3 "Sage~  fema~    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 6         847         0     3 "Sage~  male    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 7         864         0     3 "Sage~  fema~    NA     8     2 CA.  2~   69.6 <NA>  
## 8          60         0     3 "Good~  male    11     5     2 CA  21~   46.9 <NA>  
## 9          72         0     3 "Good~  fema~    16     5     2 CA  21~   46.9 <NA>  
## 10        387         0     3 "Good~  male     1     5     2 CA  21~   46.9 <NA>  
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми створили нову змінну і відразу відсортували датафрейм за спаданням її значень
- Можна помітити, що великі родини мають тенденцію не виживати

- Майже завжди потрібно застосувати декілька операцій одночасно
- Результат кожної з них можна зберігати в окремій змінній
- Для підвищення читовності коду ці операції ліпше поєднувати за допомогою т.зв. **pipes** (підстановок):

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  arrange(desc(FamSize))  
  
## # A tibble: 891 x 13  
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket Fare Cabin  
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>  <dbl> <chr>  
## 1         160         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 2         181         0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 3         202         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 4         325         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 5         793         0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 6         847         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 7         864         0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 8          60         0      3 "Good~  male    11      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 9          72         0      3 "Good~  fema~    16      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 10        387         0      3 "Good~  male      1      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми створили нову змінну і відразу відсортували датафрейм за спаданням її значень
- Можна помітити, що великі родини мають тенденцію не виживати

Комбінування різних операцій

- Майже завжди потрібно застосувати декілька операцій одночасно
- Результат кожної з них можна зберігати в окремій змінній
- Для підвищення читовності коду ці операції ліпше поєднувати за допомогою т.зв. **pipes** (підстановок):

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  arrange(desc(FamSize))
```

```
## # A tibble: 891 x 13  
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin  
##         <dbl>   <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>  
## 1         160       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 2         181       0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 3         202       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 4         325       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 5         793       0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 6         847       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 7         864       0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 8          60       0      3 "Good~  male    11      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 9          72       0      3 "Good~  fema~    16      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 10        387       0      3 "Good~  male      1      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми створили нову змінну і відразу відсортували датафрейм за спаданням її значень
- Можна помітити, що великі родини мають тенденцію не виживати

Комбінування різних операцій

- Майже завжди потрібно застосувати декілька операцій одночасно
- Результат кожної з них можна зберігати в окремій змінній
- Для підвищення читовності коду ці операції ліпше поєднувати за допомогою т.зв. **pipes** (підстановок):

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  arrange(desc(FamSize))
```

```
## # A tibble: 891 x 13  
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin  
##   <dbl>      <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>    <dbl> <chr>  
## 1         160         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 2         181         0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 3         202         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 4         325         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 5         793         0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 6         847         0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 7         864         0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 8          60         0      3 "Good~  male    11      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 9          72         0      3 "Good~  fema~    16      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 10        387         0      3 "Good~  male      1      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми створили нову змінну і відразу відсортували датафрейм за спаданням її значень
- Можна помітити, що великі родини мають тенденцію не виживати

Комбінування різних операцій

- Майже завжди потрібно застосувати декілька операцій одночасно
- Результат кожної з них можна зберігати в окремій змінній
- Для підвищення читовності коду ці операції ліпше поєднувати за допомогою т.зв. **pipes** (підстановок):

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  arrange(desc(FamSize))
```

```
## # A tibble: 891 x 13  
##   PassengerId Survived Pclass Name      Sex    Age SibSp Parch Ticket   Fare Cabin  
##         <dbl>   <dbl> <dbl> <chr>    <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>   <dbl> <chr>  
## 1         160       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 2         181       0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 3         202       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 4         325       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 5         793       0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 6         847       0      3 "Sage~  male    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 7         864       0      3 "Sage~  fema~    NA      8      2 CA. 2~  69.6 <NA>  
## 8          60       0      3 "Good~  male    11      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 9          72       0      3 "Good~  fema~    16      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## 10        387       0      3 "Good~  male      1      5      2 CA 21~  46.9 <NA>  
## # ... with 881 more rows, and 2 more variables: Embarked <chr>, FamSize <dbl>
```

- Ми створили нову змінну і відразу відсортували датафрейм за спаданням її значень
- Можна помітити, що великі родини мають тенденцію не виживати

Відбір окремих стовпців (1)

- Інколи для продовження ефективної роботи з датафреймом буває корисно позбутися зайвих стовпців
- Це можна здійснити за допомогою функції `select()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, які потрібно залишити

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  select(Survived, Sex, Age, FamSize)
```

```
## # A tibble: 891 x 4  
##   Survived Sex      Age FamSize  
##   <dbl> <chr>   <dbl>   <dbl>  
## 1         0 male     22        1  
## 2         1 female   38        1  
## 3         1 female   26        0  
## 4         1 female   35        1  
## 5         0 male     35        0  
## 6         0 male    NA        0  
## 7         0 male     54        0  
## 8         0 male      2        4  
## 9         1 female   27        2  
## 10        1 female   14        1  
## # ... with 881 more rows
```

Відбір окремих стовпців (1)

- Інколи для продовження ефективної роботи з датафреймом буває корисно позбутися зайвих стовпців
- Це можна здійснити за допомогою функції `select()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, які потрібно залишити

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  select(Survived, Sex, Age, FamSize)
```

```
## # A tibble: 891 x 4  
##   Survived Sex      Age FamSize  
##   <dbl> <chr>   <dbl>   <dbl>  
## 1         0 male     22        1  
## 2         1 female   38        1  
## 3         1 female   26        0  
## 4         1 female   35        1  
## 5         0 male     35        0  
## 6         0 male    NA        0  
## 7         0 male     54        0  
## 8         0 male      2        4  
## 9         1 female   27        2  
## 10        1 female   14        1  
## # ... with 881 more rows
```

Відбір окремих стовпців (1)

- Інколи для продовження ефективної роботи з датафреймом буває корисно позбутися зайвих стовпців
- Це можна здійснити за допомогою функції `select()`
- Аргументами повинні стати назви стовпців, які потрібно залишити

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  select(Survived, Sex, Age, FamSize)
```

```
## # A tibble: 891 x 4  
##   Survived Sex      Age FamSize  
##   <dbl> <chr>   <dbl>   <dbl>  
## 1         0 male     22        1  
## 2         1 female   38        1  
## 3         1 female   26        0  
## 4         1 female   35        1  
## 5         0 male     35        0  
## 6         0 male    NA        0  
## 7         0 male     54        0  
## 8         0 male      2        4  
## 9         1 female   27        2  
## 10        1 female   14        1  
## # ... with 881 more rows
```

Відбір окремих стовпців (2)

- Якщо знати порядок розташування стовпців, можна використовувати : для вказання першого й останнього стовпця з певного переліку (напр., `ticket:embarked`)
- Якщо стовпців дуже багато, а потрібно викинути тільки деякі, то можна використати від'ємну індексацію

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%
  select(-c(Parch, SibSp))

## # A tibble: 891 x 11
##   Passeng~1 Survi~2 Pclass Name   Sex    Age Ticket  Fare Cabin Embar~3 FamSize
##   <dbl> <dbl> <dbl> <chr> <chr> <dbl> <chr> <dbl> <chr> <chr> <dbl>
## 1      1      1      0      3 Brau~ male    22 A/5 2~  7.25 <NA> S      1
## 2      2      1      1      1 Cumi~ fema~    38 PC 17~ 71.3 C85  C      1
## 3      3      1      1      3 Heik~ fema~    26 STON/~  7.92 <NA> S      0
## 4      4      1      1      1 Futr~ fema~    35 113803 53.1 C123 S      1
## 5      5      0      3 Alle~ male    35 373450  8.05 <NA> S      0
## 6      6      0      3 Mora~ male    NA 330877  8.46 <NA> Q      0
## 7      7      0      1 McCa~ male    54 17463  51.9 E46  S      0
## 8      8      0      3 Pals~ male     2 349909 21.1 <NA> S      4
## 9      9      1      3 John~ fema~    27 347742 11.1 <NA> S      2
## 10     10     1      2 Nass~ fema~    14 237736 30.1 <NA> C      1
## # ... with 881 more rows, and abbreviated variable names 1: PassengerId,
## #    2: Survived, 3: Embarked
```


Відбір окремих стовпців (2)

- Якщо знати порядок розташування стовпців, можна використовувати : для вказання першого й останнього стовпця з певного переліку (напр., `ticket:embarked`)
- Якщо стовпців дуже багато, а потрібно викинути тільки деякі, то можна використати від'ємну індексацію

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  select(-c(Parch, SibSp))
```

```
## # A tibble: 891 x 11  
##   Passeng~1 Survi~2 Pclass Name Sex Age Ticket Fare Cabin Embar~3 FamSize  
##   <dbl> <dbl> <dbl> <chr> <chr> <dbl> <chr> <dbl> <chr> <chr> <dbl>  
## 1 1 0 3 Brau~ male 22 A/5 2~ 7.25 <NA> S 1  
## 2 2 1 1 Cumi~ fema~ 38 PC 17~ 71.3 C85 C 1  
## 3 3 1 3 Heik~ fema~ 26 STON/~ 7.92 <NA> S 0  
## 4 4 1 1 Futr~ fema~ 35 113803 53.1 C123 S 1  
## 5 5 0 3 Alle~ male 35 373450 8.05 <NA> S 0  
## 6 6 0 3 Mora~ male NA 330877 8.46 <NA> Q 0  
## 7 7 0 1 McCa~ male 54 17463 51.9 E46 S 0  
## 8 8 0 3 Pals~ male 2 349909 21.1 <NA> S 4  
## 9 9 1 3 John~ fema~ 27 347742 11.1 <NA> S 2  
## 10 10 1 2 Nass~ fema~ 14 237736 30.1 <NA> C 1  
## # ... with 881 more rows, and abbreviated variable names 1: PassengerId,  
## # 2: Survived, 3: Embarked
```

- Для того, щоб перейменувати деяку змінну, можна використати функцію `rename()`
- Аргументами повинні стати пари *нова назва–стара назва*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%
  rename(ID = PassengerId, Class = Pclass)

## # A tibble: 891 x 13
##       ID Survived Class Name   Sex   Age SibSp Parch Ticket  Fare Cabin Embarked
##   <dbl>   <dbl> <dbl> <chr> <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr>  <dbl> <chr> <chr>
## 1     1       0     3 Brau~ male   22     1     0 A/5 2~   7.25 <NA>  S
## 2     2       1     1 Cumi~ fema~   38     1     0 PC 17~  71.3  C85   C
## 3     3       1     3 Heik~ fema~   26     0     0 STON/~   7.92 <NA>  S
## 4     4       1     1 Futr~ fema~   35     1     0 113803  53.1  C123  S
## 5     5       0     3 Alle~ male   35     0     0 373450   8.05 <NA>  S
## 6     6       0     3 Mora~ male   NA     0     0 330877   8.46 <NA>  Q
## 7     7       0     1 McCa~ male   54     0     0 17463   51.9  E46   S
## 8     8       0     3 Pals~ male    2     3     1 349909  21.1  <NA>  S
## 9     9       1     3 John~ fema~   27     0     2 347742  11.1  <NA>  S
## 10    10      1     2 Nass~ fema~   14     1     0 237736  30.1  <NA>  C
## # ... with 881 more rows, 1 more variable: FamSize <dbl>, and abbreviated
## #       variable name 1: Embarked
```

- Для того, щоб перейменувати деяку змінну, можна використати функцію `rename()`
- Аргументами повинні стати пари *нова назва–стара назва*

```
passengers %>% mutate(FamSize = Parch + SibSp) %>%  
  rename(ID = PassengerId, Class = Pclass)
```

```
## # A tibble: 891 x 13  
##       ID Survived Class Name Sex Age SibSp Parch Ticket Fare Cabin Embar~1  
##   <dbl>   <dbl> <dbl> <chr> <chr> <dbl> <dbl> <dbl> <chr> <dbl> <chr> <chr>  
## 1     1         0     3 Brau~ male  22     1     0 A/5 2~  7.25 <NA> S  
## 2     2         1     1 Cumi~ fema~  38     1     0 PC 17~  71.3 C85 C  
## 3     3         1     3 Heik~ fema~  26     0     0 STON/~  7.92 <NA> S  
## 4     4         1     1 Futr~ fema~  35     1     0 113803  53.1 C123 S  
## 5     5         0     3 Alle~ male  35     0     0 373450  8.05 <NA> S  
## 6     6         0     3 Mora~ male   NA     0     0 330877  8.46 <NA> Q  
## 7     7         0     1 McCa~ male  54     0     0 17463  51.9 E46 S  
## 8     8         0     3 Pals~ male    2     3     1 349909  21.1 <NA> S  
## 9     9         1     3 John~ fema~  27     0     2 347742  11.1 <NA> S  
## 10    10         1     2 Nass~ fema~  14     1     0 237736  30.1 <NA> C  
## # ... with 881 more rows, 1 more variable: FamSize <dbl>, and abbreviated  
## #   variable name 1: Embarked
```

Підрахунок підсумкових показників

- Дуже часто потрібно підрахувати деякі підсумкові статистики для наших даних
- До таких належать вибіркове середнє, медіана, середньоквадратичне відхилення та багато інших
- Для роботи з датафреймами потрібно використовувати функцію `summarize()`
- Аргументами повинні стати пари *назва результату-функція від змінних*
- У результаті дістаємо новий датафрейм із відповідними стовпцями та одним рядком

```
passengers %>% summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      32.2        14.5
```

- Звісно, статистики можна рахувати і для деякої підмножини спостережень

```
passengers %>% filter(Sex == "male") %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      35.5        10.5
```

Підрахунок підсумкових показників

- Дуже часто потрібно підрахувати деякі підсумкові статистики для наших даних
- До таких належать вибіркове середнє, медіана, середньоквадратичне відхилення та багато інших
- Для роботи з датафреймами потрібно використовувати функцію `summarize()`
- Аргументами повинні стати пари *назва результату-функція від змінних*
- У результаті дістаємо новий датафрейм із відповідними стовпцями та одним рядком

```
passengers %>% summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      32.2        14.5
```

- Звісно, статистики можна рахувати і для деякої підмножини спостережень

```
passengers %>% filter(Sex == "male") %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      35.5        10.5
```

Підрахунок підсумкових показників

- Дуже часто потрібно підрахувати деякі підсумкові статистики для наших даних
- До таких належать вибіркове середнє, медіана, середньоквадратичне відхилення та багато інших
- Для роботи з датафреймами потрібно використовувати функцію `summarize()`
- Аргументами повинні стати пари *назва результату-функція від змінних*
- У результаті дістаємо новий датафрейм із відповідними стовпцями та одним рядком

```
passengers %>% summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      32.2        14.5
```

- Звісно, статистики можна рахувати і для деякої підмножини спостережень

```
passengers %>% filter(Sex == "male") %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      25.5        10.5
```

Підрахунок підсумкових показників

- Дуже часто потрібно підрахувати деякі підсумкові статистики для наших даних
- До таких належать вибіркове середнє, медіана, середньоквадратичне відхилення та багато інших
- Для роботи з датафреймами потрібно використовувати функцію `summarize()`
- Аргументами повинні стати пари *назва результату-функція від змінних*
- У результаті дістаємо новий датафрейм із відповідними стовпцями та одним рядком

```
passengers %>% summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      32.2        14.5
```

- Звісно, статистики можна рахувати і для деякої підмножини спостережень

```
passengers %>% filter(Sex == "male") %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      25.5        10.5
```

Підрахунок підсумкових показників

- Дуже часто потрібно підрахувати деякі підсумкові статистики для наших даних
- До таких належать вибіркове середнє, медіана, середньоквадратичне відхилення та багато інших
- Для роботи з датафреймами потрібно використовувати функцію `summarize()`
- Аргументами повинні стати пари *назва результату-функція від змінних*
- У результаті дістаємо новий датафрейм із відповідними стовпцями та одним рядком

```
passengers %>% summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 1 x 2
##   meanFare medianFare
##   <dbl>      <dbl>
## 1      32.2       14.5
```

- Звісно, статистики можна рахувати і для деякої підмножини спостережень

```
passengers %>% filter(Sex == "male") %>%
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 1 x 2
##   meanFare medianFare
##   <dbl>      <dbl>
## 1      25.5       10.5
```


Підрахунок підсумкових показників

- Дуже часто потрібно підрахувати деякі підсумкові статистики для наших даних
- До таких належать вибіркове середнє, медіана, середньоквадратичне відхилення та багато інших
- Для роботи з датафреймами потрібно використовувати функцію `summarize()`
- Аргументами повинні стати пари *назва результату-функція від змінних*
- У результаті дістаємо новий датафрейм із відповідними стовпцями та одним рядком

```
passengers %>% summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      32.2        14.5
```

- Звісно, статистики можна рахувати і для деякої підмножини спостережень

```
passengers %>% filter(Sex == "male") %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 1 x 2  
##   meanFare medianFare  
##   <dbl>      <dbl>  
## 1      25.5        10.5
```

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5        10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())  
  
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і частку вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого примітивного аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5        10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())  
  
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і частку вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого примітивного аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))  
  
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5        10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())  
  
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і частку вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого примітивного аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male        25.5        10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male        25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і частку вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого примітивного аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5        10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і частку вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого примітивного аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5         10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і частку вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого примітивного аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5         10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і **частку** вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого **примітивного** аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі

Підрахунок підсумкових показників за групами

- Дуже часто виникає потреба рахувати статистики для різних категорій одночасно
- Наприклад, нас можуть цікавити середнє та медіана вартості квитка для чоловіків і для жінок окремо
- Використовувати прийом із попереднього слайду нераціонально
- Тому спочатку дані **грубують** за допомогою функції `group_by()`

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), medianFare = median(Fare))
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare medianFare  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5         23  
## 2 male       25.5        10.5
```

- У результаті маємо датафрейм, де кожний рядок відповідає окремій категорії
- Особливо корисною є функція `n()`, яка рахує число спостережень у групі

```
passengers %>% group_by(Sex) %>%  
  summarize(meanFare = mean(Fare), propSurv = sum(Survived) / n())
```

```
## # A tibble: 2 x 3  
##   Sex      meanFare propSurv  
##   <chr>      <dbl>      <dbl>  
## 1 female      44.5      0.742  
## 2 male       25.5      0.189
```

- Ми порахували середню вартість квитка і **частку** вцілілих пасажирів
- Як можна бачити, результати такого **примітивного** аналізу свідчать, що серед жінок уцілілих значно більше, а квитки в них у середньому були дорожчі